

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΛΑ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19—ΤΗΛ. 27.689 | 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1954 | ΑΡΙΘ. 11

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βασ. Ἰωαννίδου, Καθηγητοῦ τοῦ Πιμίου Ἀθηνῶν, Ἡ ἐνωσις τῆς Ὀρθοδόξου καὶ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.—Ε.Γ.Μ., Ἡ Θεοτόκος ἐν τῇ Πασχαλίῳ Ἀκολουθίᾳ.—Πρῶτην Ἀἰώνιον Βασιλείου, Ἀνέκδοτος ἀλληλογραφία τοῦ Ἀρχιπρωτοσύρου καὶ Τήνου Δανιὴλ Κορυϊοῦ.—Δαμιανῶ Μ. Στρομπούλη, Ἡ Ἐκκλησία καὶ ὁ «κόσμος» (ζ').—Μαρωνεὶας Τιμοθέου, Ἐνθρονιστήριος λόγος.—Παρατηρήσεων Στήλη: Ἡ λῆξις τῶν μαθημάτων. Ἡ «ἐπιστήμη» τῆς ἀθείας. Δὲν ἀποροῦμεν... Πρόσοχον! — Χρονικά. — Βιβλιοκρισία. — Βιβλιογραφία.

1054-1954

Ἡ ΕΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἀνάγκη πρῶτον ψυχικῆς ἐπαφῆς καὶ προσεγγίσεως

Κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους γίνονται μεγάλα προσπάθειαι συναδελφώσεως καὶ ἐνώσεως τῶν λαῶν τῆς γῆς. Οἱ πόλεμοι καὶ τὰ μίση καὶ ἡ ἀλληλοεξόντωσις ἔγιναν μαθήματα σοβαρὰ εἰς τὴν σύγχρονον ἀνθρωπότητα. Οἱ λαοὶ τῆς γῆς ἤρχισαν νὰ σκέπτονται, ὅτι ὁ δρόμος αὐτὸς τῶν αἱμάτων καὶ τοῦ μίσους οὐδένα ὠφελεῖ. Ἐπὶ πλεον, μὲ τὰ ἐφευρεθέντα καταπληκτικὰ μέσα ἐπικοινωνίας καὶ συγκοινωνίας, ἡ γῆ ἔγινε πολὺ μικρὰ καὶ ὅλοι οἱ λαοὶ τῆς γῆς φαίνεται ὡσάν νὰ κατοικῶσιν πλέον μίαν μικρὰν πόλιν. Ἡ ἀλληλοεξάρτησις, οὐ μόνον οἰκονομική, ἀλλὰ καὶ πνευματική, εἶναι πλήρης. Ὅ,τι λέγεται ἢ γράφεται ἢ γίνεται εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἔχει ἀπήχησιν καὶ ἀντίκτυπον καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων εἶναι κοινή, διατι λοιπὸν νὰ μὴ ἐνωθῶσι καὶ ὀργανικῶς καὶ νὰ ἀποτελέσωσιν ἐν ἐνιαίῳ παγκόσμιον ὑπερθετικὸν συγκρότημα; Οὕτως ἔγινε πρῶτον ἡ Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν καὶ μετ' αὐτὴν σήμερον λειτουργεῖ, ἔστω ἐλαττωματικῶς, ὁ Ὄργανισμὸς τῶν Ἠνωμένων Ἑθνῶν.

Τὸ πνεῦμα τοῦτο τῆς Ἐνότητος πνέει ἤδη ἀπὸ τριακονταετίας καὶ μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ κόσμῳ. Εἰς αὐτὰς ἔπρεπε νὰ εἶχεν ἀρχίσει πολὺ ἐνωρίτερον καὶ κατὰ πολὺ μείζονα λόγον, διότι Χριστιανισμὸς διηρημένος δὲν εἶναι Χριστιανισμὸς, διότι ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι θρησκεία ἐνότητος καὶ ἀγάπης πρωτίστως. Ὁ Χριστὸς εἶναι εἰς καὶ οἱ χριστιανοὶ ἀποτελοῦν—ὠφείλον νὰ ἀποτελῶσιν—μίαν Ἐκκλησίαν, ἐν σῶμα, τὸ μυστικὸν σῶμα τοῦ Χριστοῦ.

Εἰς Χριστὸς καὶ πολλοὶ Ἐκκλησιαί, εἶναι τι τὸ ἀνώμαλον καὶ ἀφύσικον. Ἐν τούτοις, εἶναι γεγονὸς, ὅτι ὅσοι πιστεύουν εἰς τὸν Χριστὸν σήμερον καὶ ἔχουν εἰς αὐτὸν τὰς ἐλπίδας διὰ τὴν ζωὴν, τὴν παρούσαν καὶ τὴν μέλλουσαν, δὲν ἀποτελοῦν ἐν σῶμα, μίαν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ πολλὰς καὶ διαφόρους Ἐκκλησίας. Βεβαίως εἶναι αἰρετικὸν καὶ ἀπαράδεκτον τὸ λεγόμενον, ὅτι ὅλοι αὐταὶ αἱ Ἐκκλησιαὶ πταίου, ὅτι ὅλοι εὐρίσκονται ἐν τῇ πλάνῃ, ἄλλη περισσότερον καὶ ἄλλη ὀλιγώτερον, καὶ ὅτι ἐκάστη κατέχει μέρος τῆς ἐν Χριστῷ ἀληθείας. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία κατέχει πλήρη καὶ ἀναλλοίωτον τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν παράδοσιν τῆς μίης, ἀρχαίας καὶ ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας καὶ ὑποστηρίζει καὶ πιστεύει, ὅτι εἶναι ἡ Una Sancta, ἡ συνέχεια τῆς Ἀποστολικῆς, ἀρχαίας καὶ Ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας. Δὲν ἔχει παραλλάξει οὐδέν, ἐξ ὧν παρέλαθεν. Ἐὰν ὑποδειχθῆ εἰς μίαν εἰλικρινῆ ἔρευναν, ὅτι παρήλλαξέ τινα, εἶναι ἐτοίμη νὰ ἐπανορθώσῃ τοῦτο. «Ἐπὶ τῷ ἱερῷ σκοπῷ τῆς ἐνώσεως, λέγει ἡ ἀπάντησις τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου τοῦ 1895 πρὸς τὸν Πάπαν Λέοντα τὸν ΙΓ' (Ἰδὲ Ἰ. Καρμίρη, τὰ Δογματικὰ καὶ Συμβολικὰ μνημεῖα κτλ. τόμ. ΙΙ, σελ. 935) ἡ Ἀνατολικὴ Ὀρθόδοξος καὶ Καθολικὴ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἐστὶν ἐτοίμη ἀποδέξασθαι ὀλοφύχως, εἰ τυχὸν παρέφθειρεν ἢ μὴ κατέχει, πᾶν ὅ,τι πρὸ τοῦ ἐνάτου αἰῶνος ὀμολόγουν ὁμοφώνως ἢ τε Ἀνατολικὴ καὶ ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία». Δὲν πλανᾶται εἰς οὐδὲν ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία ἴσως πταίει μόνον εἰς τοῦτο, ὅτι δὲν ἐπραξε τὸ πᾶν, ὅπως προλάβῃ τὸ σχίσμα ἢ ὅπως μὴ ἐπιτρέψῃ τὴν συνέχισιν καὶ διαίωσιν του.

Εὐτυχῶς, ὡς εἶπομεν, κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον καταβάλλονται σπουδαῖαι προσπάθειαι, ἵνα ἐπέλθῃ ἡ ποθητὴ προσέγγισις καὶ ἐνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ διὰ τὴν ἱεράν ταύτην ὑπόθεσιν ἐργάζεται ἀόκνως ἡ λεγομένη σύγχρονος Οἰκουμένη κίνησις, ὑποστηριζομένη καὶ ἐμπνεομένη ἀπὸ τὸν ἀπελιπιστικῶς εἰς ἀναριθμήτους Ἐκκλησίας διηρημένον Προτεσταντισμόν. Εἰς τὴν Οἰκουμένην ταύτην κίνησιν, εἰς τὴν ὁποίαν οὐκ διὰ δογματικὸς λόγους, ἀλλὰ διὰ λόγους ἀρχῆς καὶ πρακτικούς, δὲν μετέχει ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία, ἀλλ' ὑποστηρίζει ταύτην παντοιοτρόπως καὶ προσεῖχεται ἐντόνως καὶ εἰλικρινῶς ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας τῆς, μετέχομεν ἀπ' ἀρχῆς ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι καὶ ἔχει ἀναγνωρισθῆ πανταχόθεν—καὶ παρ' αὐτῶν τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν—ἡ πολύτιμος συμβολὴ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὴν εὐδῶσιν τῶν πρὸς

προσέγγισιν και ἔνωσιν προσπαθειῶν τούτων. Ἄλλὰ διὰ τὴν προσέγγισιν και ἔνωσιν μετὰ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν τί γίνεται και παρ' ἡμῶν και παρὰ τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας; Οὐδὲν ἀπολύτως σοβαρὸν και ἀντάξιον πρὸς τὴν ἱεράν ταύτην ὑπόθεσιν τῆς προσεγγίσεως και συνεργασίας και τελικῆς ἐνώσεως τῶν δύο ἀρχαίων και ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν. Μετὰ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν δὲν μᾶς χωρίζουσιν ἀνυπέροβλητα ἐμπόδια, εἴτε δογματικά εἴτε εἰς τὴν τάξιν τῆς Ἐκκλησίας ἀναφερόμενα, πλὴν ἑνὸς μόνου, θεμελιώδους σημασίας ζητήματος, τοῦ Πρωτείου τοῦ Πάπα και γενικῶς τοῦ ἀπολυταρχικοῦ πνεύματος τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας. Πολλοὶ διάσημοι θεολόγοι Ρωμαιοκαθολικοὶ ὁμολογοῦσι σήμερον, ὅτι ἐδῶ εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν οὐδέποτε εἶχον ἰδέαν τινα περὶ τοῦ Πρωτείου τοῦ Πάπα, ὡς ἐγνωσῶσιν αὐτὸ και δέχονται οἱ Δυτικοί. Ὁ διάσημος ρωμαιοκαθολικὸς συγγραφεὺς Mgr. Batiffol πολὺ ὀρθῶς γράφει: «Je crois que l'Orient n'y voyait pas ce que Rome y voyait et ce que l'Occident y voyait avec Rome, c'est à savoir une continuation de la primauté de S. Pierre. ...St. Basile l'ignore, autant S. Grégoire de Nazianze, autant S. Jean Chrysostome. L'autorité de l'évêque de Rome est une autorité de première grandeur, mais on ne voit jamais qu'elle soit pour l'Orient une autorité de droit divin» (Cathedra Petri, p. 75). Πλὴν τοῦ Πρωτείου, αἱ ἄλλαι διαφοραὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν και εἰς τὴν τάξιν δύνανται διὰ μιᾶς εἰλικρινοῦς και ἀντικειμενικῆς συζητήσεως νὰ ἀρθῶσιν.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο φέρομεν εἰς τὸν νοῦν ἡμῶν μετὰ πόνον τὸ πρὸ 900 ἐτῶν συντελεσθὲν θλιβερὸν Σχίσμα τῶν δύο ἀρχαίων και μεγάλων Ἐκκλησιῶν. Ἐγράφησαν, και θὰ γραφῶσι, πολλὰ ἐφέτος ἐπὶ τοῦ γεγονότος τούτου και πάντες ὁμολογοῦσιν, ὅτι πρέπει κατὶ νὰ γίνῃ πλέον ὑπὲρ τῆς ἄρσεως τοῦ Σχίσματος. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναξέωμεν τὰς πληγὰς και τὰ πάθη τοῦ παρελθόντος, οὔτε νὰ ὑπερτονίζωμεν μετὰ φανατισμοῦ και ἐκ προκαταλήψεως ὡς σπουδαίας διαφορὰς, ἐκείνας ὅσαι δὲν εἶναι τοιαῦται. Ὅταν ὁμιλῇ και ὑπερτονίζῃ τὰ λυπηρὰ σημεῖα τοῦ παρελθόντος εἰς τὰς μετὰ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν ἐπαφάς, ὁμοιάζει μὲ τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος, ἐν ᾧ ὁμιλεῖ, φέρει τὴν γλῶσσάν του εἰς τὸν ὀδόντα, ἀπὸ τὸν ὁποῖον πονεῖ και ὑποφέρει. Ἐχομεν ὑποφέρει πολλὰ ἀπὸ τοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς και ὡς Ἔθνος και ὡς Ἐκκλησία. Ἰδίαι αἱ ἐλεειναὶ ἐκεῖναι Σταυροφορίαι και αἱ ἐτι ἐλεεινότεραι προσηλυτιστικαὶ ἐνέργειαι τῶν Καθολικῶν Ταγματῶν ἐπὶ τουρκοκρατίας και μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος αἰῶνος, ἔχουσι τραυματίσει δεινῶς τὴν ψυχὴν τῶν Ἑλλήνων. Ἄλλὰ ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τὸ παρελθὸν πλέον και σήμερον και οἱ ἴδιοι οἱ Ρωμαιοκαθολικοὶ δὲν ἐπιδοκιμάζουσι ταῦτα. Ἀντιθέτως σήμερον ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία ἔχει κάμει στροφὴν εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς και ἐπιζητεῖ ἐπαφὴν και προσέγγισιν μετὰ τῆς Ἐκκλησίας μας, διαπνεομένη ὑπὸ πνεύματος ἀγάπης, συμπαθείας και κατανοήσεως. Οἱ συγγραφεῖς τῆς ὁμιλοῦσι πλέον μετὰ σεβασμοῦ και μετ'

εἰλικρινοῦς ἀγάπης περὶ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας. Καὶ ἐπίσημοι και ἀνεπίσημοι ἐνέργειαι μαρτυροῦσι τὴν θεάρεστον ταύτην στροφὴν. Αἱ ἐπίσημοι Ἀρχαὶ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἔρχονται πλέον εἰς ἐπικοινωνίαν εἰς διαφόρους περιστάσεις. Οἱ θεολόγοι αὐτῶν συναντῶνται πολλάκις και ἐν πνεύματι ἀγάπης συζητοῦσι τὰς σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν και ζητήματα κοινῶς ἐνδιαφέροντος. Ὑποτροφίαι πολλαὶ ἐχορηγήθησαν παρὰ τῶν ρωμαιοκαθολικῶν πανεπιστημίων εἰς ὀρθοδόξους κληρικοὺς και πολλοὶ ἐκ τούτων ἐσπούδασαν και σπουδάζουσι εἰς τὰς Θεολογικὰς Σχολὰς τοῦ Saint Sulpice, τῆς Αἰλλης, τοῦ Στρασβούργου, τῆς Λυῶν. Ὅμοιοι και τινας ρωμαιοκαθολικοὶ φοιτηταὶ φοιτῶσι και εἰς τὴν ἡμετέραν Θεολογικὴν Σχολὴν. Τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ ρωμαιοκαθολικῶν Σχολῶν διευθυντὶ εἶναι Ἕλληνες ὀρθόδοξοι θεολόγοι, τοῦθ' ὅπερ μαρτυρεῖ, ὅτι δὲν ὑπάρχει πλέον ἡ παλαιὰ προσηλυτιστικὴ διάθεσις, ἣτις θὰ ἠνυχόμεθα διακαῶς νὰ ἐξέλπιε τελείως και εἰς τὰς ἄλλας περιοχὰς τοῦ Κράτους μας και γενικῶς τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολῆς, ἵνα ἀποφεύγηται πᾶσα ἀφορμὴ ψυχράνεως τῶν σχέσεων τῶν δύο ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν.

Τελευταίως ἐπεσκέφθησαν τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν Χάλκης και τὴν ἡμετέραν Θεολογικὴν Σχολὴν δύο διακεκριμένοι θεολόγοι τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται μετὰ θεοῦ ζήλου ὑπὲρ τῆς προσεγγίσεως τῶν δύο Ἐκκλησιῶν και τελικῆς ἐνώσεώς των, ὁ C. I. Dumont, O. P., διευθυντῆς τοῦ Κέντρου Μελετῶν «Istina» ἐν Παρισίοις, και ὁ Père Yves Congar, O. P., τοῦ ὁποῖου τὸ ἔργον «Chrétiens désunis», δημοσιευθὲν κατὰ τὰ Συνέδρια τοῦ Ἐδιμβούργου και τῆς Ὁξφόρδης, εἶχε κάμει πολὺν κρότον διὰ τὸ διαλλακτικὸν ἄμα και ἀντικειμενικὸν πνεῦμα τῆς ἐρεύνης τῶν ζητημάτων, τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν Οἰκουμενικὴν κίνησιν. Οἱ δύο οὗτοι συνάδελφοι ὠμίλησαν και ἐν τῇ Πανεπιστημίῳ ἡμῶν και αἱ διαλέξεις των ἀφήκαν τὰς ἀρίστας ἐντυπώσεις. Ἐν τῇ διαλέξει αὐτοῦ ἐν τῇ Πανεπιστημίῳ ἡμῶν ὁ Père Congar ἐτόνισε πολὺ ὀρθῶς, ὅτι πολλὰ διαφοραὶ μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν δύνανται νὰ ἐπιλυθῶσι δι' ἀμοιβαίων εἰλικρινῶν ἐξηγήσεων και δι' ἀντικειμενικῆς και ἀπροκαταλήπτου ἐρεύνης αὐτῶν: «Εἶμαι πεπεισμένος, εἶπεν, ὅτι πολλὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα θεωροῦνται σήμερον ὡς αἰτία χωρισμοῦ, εἶναι ἐπιδεκτικὰ ἐξηγήσεως, ἡ ὁποία πρέπει νὰ γίνῃ πρὸς τὴν μίαν και τὴν ἄλλην κατεύθυνσιν... Ἐπὶ αἰῶνας ὀλοκλήρους ὑπεστηρίζετο ἡ γνώμη, ὅτι ἡ ἐκπόρευσις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀπετέλει αἷτιον χωρισμοῦ Ἀνατολῆς και Δύσεως. Σήμερον κατόπιν πολλῶν ἐξηγήσεων, γενομένων ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ και χάρις εἰς ἀρίστας ἱστορικὰς ἐργασίας, μέγας ἀριθμὸς θεολόγων, καθολικῶν και ὀρθοδόξων, θεωροῦν, ὅτι τοιοῦτον αἷτιον δὲν ὑπάρχει. Τίποτε δὲν μᾶς ἐμποδίζει νὰ ἀκολουθῶμεν τὴν εἰλικρινῆ και εὐμενῆ ἐξηγήσιν, τὴν ὁποῖαν δίδουσι και ἡ ὁποία σέβεται, ὅτι σεβαστὸν ὑπάρχει παρ' ἐνὶ ἐκάστῳ. Τί νὰ εἴπωμεν δὲ διὰ τὰ θέματα, τὰ ὁποῖα ἔδωσαν ἀφορμὴν εἰς πολεμικὰς ἀληθῶς γελοίας, αἱ ὁποῖαι ὁμῶς ἐπαιξαν σπουδαῖον ρόλον ἀνὰ

τοὺς αἰῶνας; λ, χ. τὸ ζήτημα τῆς γενειάδος, τοῦ Ἀλ-
ηλοῦα, τῆς νηστείας τοῦ Σαββάτου κ.τ.λ.; Ποῖος θὰ
ἐτόλμη σήμερα νὰ χωρίσῃ τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ
διὰ τέτοια ζητήματα;» (Ἰδὲ ἐφημ. «Καθολικὴν»,
12 Φεβρ. 1954).

Καὶ ἐν ᾧ εἶναι πολὺ ὀλίγοι αἱ μετὰ τῶν Ρωμαιο-
καθολικῶν διαφοραὶ μας, τὰ συνδέοντα ἡμᾶς σημεῖα
εἶναι πλεῖστα καὶ οὐσιώδους σημασίας. Ἀποτελοῦμεν
μετ' αὐτῶν ἐν τῇ πραγματικότητι μίαν οἰκογένειαν,
διότι ἔχομεν τὰς αὐτὰς πηγὰς τῆς πίστεως, τὴν ἁγίαν
Γραφήν καὶ τὴν ἱερὰν Παράδοσιν, τοὺς αὐτοὺς Πατέ-
ρας, τοὺς αὐτοὺς Ἁγίους, τὴν αὐτὴν ἀποστολικὴν
διαδοχὴν ἐν τῷ ἐπίσκοπικῷ ἀξιώματι, τὰ αὐτὰ ἐπτὰ
Μυστήρια, τὴν αὐτὴν θεῖαν Λατρείαν, τὴν αὐτὴν μονα-
στικὴν καὶ ἀσκητικὴν ζωὴν καὶ τὴν αὐτὴν ἀντίληψιν
περὶ τῆς Ἐκκλησίας, ὡς σώματος τοῦ Χριστοῦ, ὡς
ὄρατῆς καὶ ἀοράτου, μολοντοὶ αἱ περὶ Πρωτείου ἰδέαι
ἔχουσι προσδώσει ἄλλον τόνον εἰς τὰς περὶ Ἐκκλη-
σίας ἀπόψεις τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν. Ταῦτα πάντα
εἶναι πολὺ ἰσχυρὰ κίνητρα, ἵνα ἐπιδιωχθῇ ἡ συνε-
ργασία καὶ ἔνωσις των.

Ἄλλ' ἡ ἐπικινδύνως καὶ ὀλεθρίως διὰ τὰς σχέ-
σεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν παραταθεῖσα διαίρεσις καὶ
ἀποξένωσις αὐτῶν ἐψύχρανε τὰς σχέσεις τούτων καὶ
διηύρυνε τὸ χάσμα αὐτῶν. Ἡ παρατεταμένη αὕτη
ἀποξένωσις ἐγένετο, ὡσαύτως, πρόξενος ἀμοιβαίας
ἀγνοίας, ἐδημιούργησε προκαταλήψεις, καχυποψίας
καὶ ἐχθρότητας, μάλιστα ἐξ αἰτίας τῶν προαναφερ-
θέντων γεγονότων τῶν Σταυροφοριῶν, προσηλυτιστι-
κῶν ἐνεργειῶν καὶ τῶν τάσεων πρὸς καθυπόταξιν τῆς
Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν Δυτικὴν. Ὅταν δύο
ἄδελφοὶ κατόπιν σφοδρᾶς διαμάχης ἀποχωρίζονται
ἀλλήλων καὶ ἕκαστος διάγει ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν ἰδίαν
ζωὴν καὶ ξένος καὶ μακρὰν τοῦ ἄλλου, ἐὰν συναντη-
θῶσι πάλιν, δὲν θὰ ἀναγνωρίζωσιν, οὔτε θὰ ἐννοῶσιν
ἀλλήλους. Θὰ ἐνθυμηθῶσι πολλὰ πράγματα τῆς κοι-
νῆς καὶ ἀδελφικῆς των ζωῆς, ἀλλὰ τώρα θὰ ἔχωσιν
ἀλλάξει τόσον πολὺ! Αἰσθάνονται ἑαυτοὺς ὡς ξένους
καὶ πρέπει νὰ ζήσωσι πάλιν πολὺν χρόνον ἐν ἀμοι-
βαίᾳ ἀγάπῃ, διὰ νὰ ἐπανέλθῃ ἡ παλαιὰ ἀδελφικὴ ἐνό-
της. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὴν ζωὴν τῶν δύο
ἀρχαίων καὶ ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν. Ἡ Ἀνατολὴ καὶ
ἡ Δύσις — τὸ ἑλληνικὸν καὶ ρωμαϊκὸν πνεῦμα — διέ-
φερον ἀλλήλων ἀπ' ἀρχῆς, ἀλλ' ἐν ᾧ κατὰ τὴν πε-
ριοδὸν τῆς μιᾶς, ἀρχαίας καὶ ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας
ἡ διαφορὰ αὕτη συνετέλει ἀπλῶς εἰς τὸν ἐμπλουτι-
σμὸν καὶ τὴν ἀλληλοσυμπλήρωσιν τῆς χριστιανικῆς
ζωῆς τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ἀπὸ τοῦ Σχίσματος καὶ ἐξῆς
ἡ πολυχρόνιος χωριστὴ ζωὴ των ἐπέτεινε καὶ ἠῤῥησε
τὴν διαφοροποίησιν τῶν δύο χριστιανικῶν τύπων, τοῦ
Ἀνατολικοῦ καὶ Δυτικοῦ, οὕτως ὥστε ἡ συνάντησις
των καὶ προσέγγισις κατέστη σήμερον δυσχερῆς καὶ
ἡ ἔνωσις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν δυσεπίτευκτος. Δύ-
σκολος εἶναι ἡ ἔνωσις αὕτη, ἀλλὰ θὰ εἶναι ἀδύνατος
καὶ ἀπραγματοποίητος ἐὰν καθήμεθα ἄδραντες εἰς τὰς
θέσεις μας καὶ δὲν καταβάλλωμεν καμμίαν προσπά-
θειαν διὰ τὴν ἐπίτευξίν της.

Ἡ προσέγγισις καὶ συνεργασία καὶ τελικὴ ἔνωσις
τῶν δύο ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν θὰ πραγματοποιηθῇ,

ἂν ἀκολουθήσωμεν τὴν ἀντίθετον πολιτικὴν τῆς μέχρι
τοῦδε ἀκολουθουμένης. Ἡ ψυχρότης καὶ ἡ ἔχθρα διηύ-
ρυνε τὸ χάσμα καὶ ἐμεγαλοποίησε τὰς διαφορὰς,
ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εὐκρίνεια εἰς τὰς σχέσεις θὰ σμι-
κρύνῃ ταῦτα. Ἡ ἐπικοινωνία καὶ ἡ ἐπαφή τῶν Κε-
φαλῶν ἐκατέρως Ἐκκλησίας πρέπει νὰ καταστῶσι
φιλικώτεροι καὶ πυκνότεροι. Εἶναι ἀδύνατος μία
συνάντησις μεταξὺ τοῦ Πίου τοῦ ΙΒ' καὶ τοῦ Πα-
τριάρχου Ἀθηναγόρου; Πόσον θὰ διεθεράμινε τὰς
σχέσεις τῶν δύο Ἐκκλησιῶν μία τοιαύτη συνάντησις!
Θὰ ἦτο τοῦτο κατὰ τὸ ἔτος 1954 μία χριστιανικω-
τάτη ἀπάντησις εἰς τὸ 1054. Τότε ἐχωρίσθησαν αἱ
δύο Ἐκκλησίαι σήμερον ἄς πλησιάζωσιν ἀλλήλας.
Ἡ ἐξαπόλυσις παπικῶν ἐκάστοτε ἐγκυκλίων πρὸς
τοὺς Ἀνατολικούς καὶ ἡ ἀνάλογος ἀπάντησις τούτων,
φρονούμεν, ὅτι δὲν ἀπεδείχθη ὡς ἡ ἐνδεδειγμένη ὁδὸς
πρὸς προσέγγισιν καὶ συνεργασίαν τῶν δύο Ἐκκλη-
σιῶν. Πρέπει νὰ ἐκλείψωσιν ἡ ἀλαζονεία καὶ ἡ αὐτα-
ρέσκεια, ἐὰν πραγματικῶς πονῶμεν διὰ τὴν ὑφιστα-
μένην διαίρεσιν καὶ ἐπιθυμῶμεν τὴν ἄρσιν αὐτῆς.
Ἐπίσης, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετηρίδος τῶν 900 ἐτῶν
ἀπὸ τοῦ Σχίσματος, πρέπει νὰ δισκεφθῶσι προση-
κόντως ἐντεταλμένοι ὑπὸ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἐπι-
τροπαὶ θεολόγων τίνι τρόπῳ θὰ ὀργανώσωσι καὶ θὰ
συστηματοποιήσωσι τὰς ἐνεργείας των αἱ δύο Ἐκ-
κλησίαι, ὥστε νὰ συνεργάζωνται στενῶς καὶ πάντοτε
ἐπὶ ζητημάτων κοινῶν ἐνδιαφέροντος, ὡς εἶναι, λόγῳ
χάριν, ἡ ἀπὸ κοινῶν ἀντιμετώπισις τῶν ἐν τῇ συγ-
χρόνῳ κοινωνίᾳ ἀντιχριστιανικῶν καὶ ὕλιστικῶν δυνά-
μεων καὶ ἡ συζήτησις τῶν διαχωρίζουσῶν τὰς δύο
Ἐκκλησίας διαφορῶν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ καὶ τάξει
αὐτῶν. Ὅπως ὑπάρχει ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις, ἡ
ἀποβλέπουσα εἰς τὴν συνεργασίαν καὶ ἔνωσιν τῶν
Προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν πρὸς ἀλλήλας καὶ ὄλων
μετὰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, διατὶ
νὰ μὴ ὀργανωθῇ καὶ μία παράλληλος κίνησις πρὸς
συνεργασίαν καὶ ἔνωσιν τῶν πολὺ ἐγγύς ἀλλήλων
ἱσταμένων δύο ἀρχαίων Ἐκκλησιῶν, τῆς Ἀνατολικῆς
καὶ τῆς Δυτικῆς; Μία τοιαύτη κίνησις θὰ προσεγ-
γίσῃ ψυχικῶς Ρωμαιοκαθολικοὺς καὶ Ὀρθοδόξους, θὰ
τονώσῃ τοὺς μεταξὺ αὐτῶν φιλικοὺς δεσμοὺς καὶ θὰ
δημιουργήσῃ ἀσφαλῶς τὸ κλίμα ἐκεῖνο τῆς ἀμοιβαίας
ἐκτιμῆσεως, συμπαθείας καὶ ἀγάπης, ὅπερ εἶναι ἀπα-
ραίτητον διὰ τὴν εὐδῶσιν τοῦ ἔργου τῆς ἄρσεως τοῦ
ἐπὶ ἐννεακόσια ἔτη παρατεινομένου Σχίσματος καὶ
πραγματοποίησιν τῆς ποθητῆς καὶ εὐλογημένης
ἐνώσεως.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ προηγηθῇ ἡ δημιουργία τοιοῦτου
κλίματος φιλίας καὶ προσεγγίσεως μεταξὺ τῶν πιστῶν,
λαϊκῶν τε καὶ κληρικῶν, ἐκατέρως τῶν Ἐκκλησιῶν.
Συναισθηματισμοὶ δυσμενεῖς, ἐρριζωμένοι βαθῶς εἰς
τὰς ψυχὰς τῶν Ὀρθοδόξων καὶ τῶν Ρωμαιοκαθολι-
κῶν ἐξ ἱστορικῶν λόγων καὶ λόγῳ τῆς πολυχρονίου
ἀποξενώσεως των, ἀπαιτοῦσι μεγάλῃ προσπάθειαν ἵνα
ἐκριζωθῶσιν. Ὑπάρχουν, θεβαίως, ἐμπόδια καὶ εἰς αὐ-
τὴν τὴν φύσιν τῶν δογματικῶν καὶ ἄλλων διαφορῶν,
ὧν τινες παρουσιάσθησαν μετὰ τὸ Σχίσμα (ἀλάθητον,
ἄσπιλος σύλληψις τῆς Θεοτόκου κ. ἐ.). Ὑπάρχουν
ὅμως καὶ ἐμπόδια, τὰ ὅποια ἔχει ἐξογκώσει ἡ πολυ-

Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ ΕΝ ΤΗ ΠΑΣΧΑΛΙΩ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

Ἡ λίαν εὐλόγως ὑπὸ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ἀπονεμομένη ἐξαιρετος εὐλαβῆς τιμὴ πρὸς τὴν Θεοτόκον δὲν λησμονεῖται οὔτε κατὰ τὸν τεσσαρακονθήμερον πανηγυρισμὸν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Ἀλλὰ πανταχοῦ σχεδὸν τῆς Πασχαλίου ταύτης Ἀκολουθίας εἶναι ἐγκατεσπαρμένοι καὶ ὕμνοι, ἐκφράζοντες τὴν πρὸς τὴν Παναγίαν Μητέρα τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ εὐλαβῆ ταύτην τιμὴν.

Ἡ πρώτη καὶ ἐπισημοτάτη εὐλαβῆς-τιμητικῆ ἀνάμνησις τῆς ἱεράς προσωπικότητος τῆς Θεοτόκου γίνεται εἰς τὴν θ' ᾠδὴν τοῦ κατὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα καὶ καθ' ὅλας τὰς μετ' αὐτὴν, μέχρι τῆς ἀποδόσεως, Κυριακὰς ψαλλομένου Κανόνος τοῦ Ἱω. Δαμασκηνοῦ. Κατ' αὐτὴν, ὡς γνωστὸν, μετὰ τὴν συνήθη προτροπὴν τοῦ Ἱερέως ἢ τοῦ Διακόνου «Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτὸς ἐν ὕμνοις τιμῶντες μεγαλύνωμεν», ψάλλεται τὸ Πασχάλιον Μεγαλυνάριον

Ὁ Ἄγγελος ἐβόα τῇ Κεχαριτωμένῃ
Ἄγνη Παρθένε, χαῖρε· καὶ πάλιν ἐρῶ, χαῖρε.
Ὁ σὸς Υἱὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου.

χρόνιος διάστασις καὶ διαίρεσις. Ἀστοχίαι κατωτέρων ὀργάνων, λεκτικὰ σχήματα καὶ συνθήματα, ἐπικρατήσαντα κατὰ τὸ παρελθὸν εἰς ἀτμόσφαιραν ἐρίδων καὶ ἀνταγωνισμῶν, μικρογεγονότα, ἄτινα, ἀν ὑπῆρχον φιλικαὶ σχέσεις, θὰ παρήρχοντο ἀπαρατήρητα, οἱ ἕξ ἰδιοσυγκρασίας ὡσαύτως φιλέριδες καὶ ἐμπρησταί, οἱ ὅποιοι ἐχρησιμοποίησαν ἀνέκαθεν τὰ μικρογεγονότα ταῦτα πρὸς ἀναρρίπισιν τοῦ μίσους καὶ τῆς ἐχθρότητος τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ταῦτα πάντα ἔχουν δηλητηριάσει τὰς ψυχὰς τῶν πιστῶν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ χρειάζεται σοβαρὰ προσπάθεια καὶ ἀγίαι διαθέσεις καὶ διαρκῆς προσευχὴ πρὸς ἀποτοξίνωσιν αὐτῶν. Ὁ δρόμος εἶναι δύσβατος καὶ δύσκολος, διότι προηγῆθη ἐννεακοσίων ἐτῶν ἀποξένωσις, ἵνα μὴ εἶπω ἐχθρότης καὶ ἀνταγωνισμός. Διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη κινητοποιήσεως ὄλων τῶν θεολογικῶν δυνάμεων τῶν δύο Ἐκκλησιῶν εἰς μίαν σταυροφορίαν ὑπὲρ τῆς συνεργασίας καὶ ἐνώσεώς των, ὀργάνωσις τῶν ἐνωτικῶν των προσπαθειῶν, ἐκδοσις ἐκκλησιαστικῶν περιοδικῶν, ἐμφορουμένων ὑπὸ πνεύματος φιλειρηνικοῦ καὶ ἐνωτικοῦ, καὶ βιβλίων καὶ συμποσίων μελέτας Ρωμαιοκαθολικῶν καὶ Ὀρθοδόξων, ἀναφερομένας εἰς τὰς σχέσεις καὶ τὴν ζωὴν καὶ τὴν δράσιν τῶν δύο ἀρχαίων καὶ ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν, αἱ ὅποια ἐπὶ ἐγγέα αἰῶνας συνειργάσθησαν ἐπιτυχῶς διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου εἰς τοὺς λαοὺς τῆς γῆς καὶ διὰ τὸν ἐκπολιτισμὸν αὐτῶν. Ἐπὶ τῇ ἐπετελίῳ 1054—1954 ἄς παρακαλέσωμεν ἐν θερμῇ καὶ εἰλικρινεῖ προσευχῇ τὸν Ὑψιστον, ἵνα ἐμπνεύσῃ ἀγίας σκέψεις καὶ πρωτοβουλίας εἰς τὰς δύο ἀδελφὰς Ἐκκλησίας διὰ τὴν συνεργασίαν καὶ τὴν ἑνωσίν των.

ΒΑΣΙΛ. Χ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Εὐθύς δ' ἀμέσως ἀκολουθεῖ ὁ ἐναρκτήριος τῆς ᾠδῆς ταύτης εἰρμός:

Φωτίζου, φωτίζου, ἡ νέα Ἱερουσαλήμ,
ἢ γὰρ δόξα Κυρίου ἐπὶ σὲ ἀνέτειλε·
χόρευε νῦν καὶ ἀγάλλου Σιών,
σὺ δέ, ἄγνη, τέρπου, Θεοτόκε,
ἐν τῇ Ἐγέρσει τοῦ τόκου σου.

Παρομοίως πανηγυρικὰς ἐκδηλώσεις τῆς πρὸς τὴν Θεοτόκον εὐλαβοῦς τιμῆς ἔχομεν καὶ εἰς τοὺς «Εἰρμούς» τῶν «Κανόνων» πασῶν τῶν ἐπομένων Κυριακῶν, καθὼς καὶ τοῦ τῆς ἑορτῆς τῆς Μεσοπεντηκοστῆς. Ἐκ τῶν ὕμνων τούτων χαρακτηριστικώτεροι εἶναι οἱ ἐπόμενοι:

α') Ὁ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, ποίημα Ἰωάννου Μοναχοῦ:

Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα
καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ,
τὴν ἀρίζηλον δόξαν
καὶ ἀνωτέραν πάντων τῶν ποιημάτων,
ἐν ὕμνοις μεγαλύνωμεν.

β') Ὁ τῆς Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων, ποίημα Ἀνδρέου Κρήτης:

Τὴν ὑπερφυσίαν σαρκὶ
συλλαβοῦσαν ἐν γαστρὶ
τὸν ἐκ Πατρὸς ἀχρόνως
προεκλάμψαντα Λόγον,
ἐν ὕμνοις ἀσιγήτως
μεγαλύνωμεν πιστοί

γ') Ὁ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τυφλοῦ, ποίημα Ἰωσήφ Θεσσαλονίκης:

Ὅτι ἐποίησέ σοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατός,
Παρθένον ἀναδείξας σε ἀγνήν
μετὰ τὴν κύησιν,
ὡς τεκοῦσαν ἀσπύρας τὸν ἐαυτῆς ποιητὴν
διὸ σε, Θεοτόκε, μεγαλύνωμεν.

Ἐπίσης ἀξιοσημεῖοι εἶναι αἱ εἰδικαὶ «Καταβασίαι» τῆς ἑορτῆς τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τυφλοῦ.

Τούτων αἱ μὲν πρῶται καταλήγουσιν ὡς ἑξῆς:

Ἄλλοτριον τῶν μητέρων ἢ παρθενία
καὶ ξένον ταῖς παρθένοις ἢ παιδοποιία·
ἐπὶ σοί, Θεοτόκε, ἀμώφερα ὤκονομήθη·
διὸ σε πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς
ἀπαύστως μακαρίζομεν.

Αἱ δὲ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τυφλοῦ:

Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν καὶ λόγον
Μητέρα Θεοῦ,
τὴν ἐν χρόνῳ τὸν ἄχρονον
ἀφράτως κηύσασαν,
οἱ πιστοὶ ὁμοφρόνως
μεγαλύνωμεν.

Ἡ ἀντὶ τῆς Θ' Ὁρας κλπ. ἀναγινωσκομένη σύντομος ἀναστάσιμος Ἀκολουθία καταλήγει εἰς τὸ ὠραῖον «Θεοτοκίον»

Τὸ τοῦ Ὑψίστου ἡγιασμένον
θεῖον σκήνωμα, χαῖρε·
διὰ σοῦ γὰρ δέδοται ἡ χαρὰ,
Θεοτόκε, τοῖς κραυγάζουσιν·
Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν
ὑπάρχεις, Πανάμωμε Δέσποινα.

Ἀλλὰ, πλὴν τούτων, ἔχομεν καὶ τὸν γνωστὸν εἰδικὸν ἀναστάσιμον «Κανόνα τῆς Θεοτόκου», ψαλλόμενον κατὰ τὸ «Ἀναστάσεως ἡμέρα» εἰς τοὺς Ὁρ-

θρους πασῶν τῶν Κυριακῶν, ἀπὸ τῆς τῶν Μυροφόρων μέχρι καὶ τῆς τοῦ Τυφλοῦ, φέροντα δὲ εἰς τὰ πρῶτα τροπάριά του τὴν ἀκροστιχίδα ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ, ἣτις δηλοῖ τὸν Θεοφάνη ὡς ποιητὴν εἴτε τοῦ Κανόνος ὀλοκλήρου εἴτε, κατὰ τινὰ χειρόγραφα, μόνων τῶν πρώτων τροπαρίων αὐτοῦ, τῶν λοιπῶν ἀποδιδομένων ἐν τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ περιπτώσει εἰς τὸν Ἰωσήφ Θεσσαλονίκης.

Ἐν τῷ ποιήματι τούτῳ ἐξυμνεῖται ἡ Θεοτόκος Μαρία ὡς γεννήσασα τὸν Ἀναστάνα Λυτρωτὴν, ἐξαιρεται ἡ μακαριότης τῆς Παναγίας Μητρὸς τοῦ Κυρίου, ἀξιοθείσης νὰ ἴδῃ τὸν κατὰ τοῦ θανάτου θρίαμβον τοῦ Υἱοῦ αὐτῆς καὶ ν' ἀποζημιωθῇ ἐκ τῆς ἀνεκφράστου ταύτης χαρᾶς διὰ τὴν ἄφατον ὀδύνην, ἣν ἠσθάνθη παρὰ τὸν Σταυρόν (1), ἐκφράζονται τρόπον τινά, τὰ πρὸς τὴν Μητέρα τοῦ Ἀναστάνατος συγχαρητήρια τῶν ἐπὶ τῇ ἀπολυτρώσει πανηγυρίζοντων πιστῶν καὶ διερμηνεύεται ἡ πρὸς Αὐτὴν εὐγνωμοσύνη καὶ ὁ ἰδιαίτερος καὶ βαθύτατος σεβασμὸς των πρὸς τὴν χρηματίσασαν Μητέρα τοῦ ἑξασημαχίου εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὴν κατὰ τοῦ Ἄδου καὶ τοῦ θανάτου νίκην.

Χαρακτηριστικὸν ὅμως τοῦ ὀρθοδόξου πνεύματος, ἐν προκειμένῳ, εἶναι ὅτι ὁ ἱερός ὑμνωδὸς ἐν τῷ ποιήματι τούτῳ δὲν κάμνει ἄλλο τι, εἰμὴ ἐμμέσως νὰ ἐξυμνῇ Αὐτὸν τὸν Ἀναστάνα Χριστόν, τὰς πρὸς Ἐκεῖνον εὐχαριστίας καὶ τὰ πρὸς Ἐκεῖνον αἰσθήματα τῆς λατρείας καὶ τοῦ θαυμασμοῦ διὰ τὸ ὑπερφυῆς θαῦμα τῆς Ἀναστάσεώς Του διερμηνύων πρὸς τὴν Μητέρα Αὐτοῦ, τὴν ὁποῖαν αἰσθάνεται ἰδιαίτερος εὐφραινομένην διὰ τὴν πρὸς τὸν Υἱὸν καὶ Θεὸν σωτήριον πίστιν.

Τὸ ποίημα τοῦτο δὲν στερεῖται, βεβαίως, χάριτος καὶ λυρισμοῦ καὶ εἶναι εἰς τινὰ σημεῖα τούτου λίαν ἀξιοσημείωτος ἢ συρροὴ τῶν ἀντιθέσεων, διὰ τῶν ὁποίων κυρίως ἐξαιρόνται αἱ ἰδέαι τοῦ ποιητοῦ καὶ καθίστανται παραστατικώτεροι. Ἄλλ' ὑπολείπεται, ἀσφαλῶς, τοῦ Πασχαλίου Κανόνος τοῦ Δαμασκηνοῦ, οὕτινος τὸ μέτρον ἐμιμήθη ὁ ποιητής. Τοῦτο ὅμως εἶναι λίαν εὐνόητον, ὅχι μόνον διότι πᾶσα μίμησις ὑπολείπεται πάντοτε τοῦ πρωτοτύπου, ἀλλὰ καὶ διότι, ἀπευθυνόμενος ὁ ποιητὴς τούτου οὐχὶ πρὸς αὐτὸν τὸν Κύριον, ἀλλὰ πρὸς τὴν Μητέρα Αὐτοῦ, καὶ ἐπιδιώκων ἐμμέσως νὰ ὑμνήσῃ οὕτω τὴν Ἀνάστασιν, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχη τὸν πλοῦτον τῶν ἐνοιῶν, ὃν εἶχε πρόχειρον ὁ ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν Ἀναστάνα Κύριον ἀπευθυνθεὶς ποιητὴς τοῦ Πασχαλίου Κανόνος. Ὅταν δὲ λάβῃ τις ὑπ' ὄψει τὰς δυσχερείας ταύτας, δὲν δύναται νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ τὴν δεξιότητιν, μεθ' ἧς ὁ ποιητὴς παρακάμψας αὐτάς, κατάρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ του, ἔστω καὶ ἂν ἦτο ἠναγκασμένος νὰ τονίσῃ τὸ ἕμμά του, εἰς πάσας σχεδὸν τὰς στροφάς του, περὶ τὰς αὐτάς πάντοτε κεντρικὰς ἰδέας.

1. Τὴν παρὰ τὸν Σταυρόν ὀδύνην τῆς Θεοτόκου, πλὴν τῶν γνωστοτάτων ἱερῶν ἀσμάτων τῆς Μεγ. Παρασκευῆς, τονίζουσι, κατὰ τρόπον ἀληθῶς ὑπέροχον, τὰ καθ' ὅλον τὸ ἔτος ψαλλόμενα τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ «Σταυροθεοτοκία», περὶ ὧν ἄλλοτε γενήσεται εἰδικὸς λόγος.

Πλεονέκτημα τοῦ Κανόνος τούτου εἶναι, ὅπως δῆποτε, ἡ μετριοπάθεια, μεθ' ἧς τονίζεται ὁ πρὸς τὴν Θεοτόκον ὕμνος, ἔναντι τῆς λατρείας, ἣν ἀπονέμει πρὸς τὸν ἀναστάνα Υἱὸν καὶ Θεὸν Αὐτῆς. Ἀξιοσημείωτος δ' εἶναι ἡ λεπτομέρεια, καθ' ἣν ἡ Θεοτόκος προτρέπεται ἐν τῷ ποιήματι ἵνα δοξάζῃ τὸν Χριστόν, χαρακτηριστικῆς τῆς πραγματικῆς ἐννοίας τῆς παρὰ τοῖς ὀρθοδόξοις εὐλαβοῦς τιμῆς τῆς Θεοτόκου, οὐσιωδῶς—ὡς εἰκὸς—διαφερούσης τῆς πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν λατρευτικῆς προσκυνήσεως.

Ἴδου αἱ χαρακτηριστικαὶ αὐταὶ στροφαί :

Θεόν, ὃν ἐκύησας σαρκί,
ἐκ νεκρῶν, καθὼς εἶπεν, ἐξεγειρόμενον
θεασαμένη, Ἄγνη, χόρευε
καὶ τοῦτον, ὡς Θεόν,
ἄχραντε, με γά λ υ ν ε.

(β' τροπ. γ' ᾠδῆς)

Ὅν ἀπεκύησας Χριστόν,
ὠραιότατος ἐκ νεκρῶν
λάμπαντα, Ἄγνη, καθορῶσα,
ἡ καλὴ καὶ ἄμωμος
ἐν γυναιξίν ὠραία τε,
σήμερον εἰς πάντων σωτηρίαν,
σὺν Ἀποστόλοις Αὐτὸν
χρίρουσα δόξα ε.

(β' τροπ. δ' ᾠδῆς)

Θριαμβευτικώτατον εἶναι τὸ τέλος τοῦ ποιήματος τούτου, τοῦ ὁποίου αἱ δύο τελευταῖαι στροφαὶ εἶναι ἴσως αἱ ἄριστα πασῶν τῶν προηγουμένων.

Συμφώνως, Παρθένε,
σὲ μακαρίζομεν πιστοί.
Χαῖρε, πύλη Κυρίου
χαῖρε πόλις ἐμψυχε
χαῖρε, δι' ἧς ἡμῖν ἔλαμψε
σήμερον φῶς τοῦ ἐκ σοῦ τεχθέντος
τῆς ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσεως.

Εὐφραίνου, ἀγάλλου,
ἡ θεία πύλη τοῦ φωτός·
ὁ γὰρ δύνας ἐν τάφῳ Ἰησοῦς ἀνέτειλε,
λάμπας ἡλίου φαιδρότερον
καὶ τοὺς πιστοὺς πάντας καταυγᾶσας,
θεοχαρίτωτε Δέσποινα.

Ἐπὶ πλεον, εἰς τοὺς Ἑσπερινοὺς ὅλης τῆς Διακαινησίμου Ἑβδομάδος, ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Ἀγάπης τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι καὶ τῆς ἐσπέρας τῆς Παρασκευῆς, ψαλλομένων κατὰ σειρὰν τῶν Ἀναστασίμων ἀπὸ τοῦ «πρώτου» μέχρι τοῦ «βραδέου» ἤχου, συμπάλλονται καὶ τὰ πρὸ τῆς Εἰσόδου «Θεοτοκία» ἐκάστου τῶν ἤχων τούτων.

Τὸ αὐτὸ δὲ γίνεται καὶ κατὰ τὸ Σάββατον τῆς δευτέρας ἀπὸ τοῦ Πάσχα ἑβδομάδος, καὶ ἐφεξῆς καθ' ἕκαστον Σάββατον, εἰς τοὺς Ἑσπερινούς, ὁπότε ψάλλονται πάλιν ἐξ ὑπαμοιβῆς καθ' ἑβδομάδα οἱ ἀναστασίμοι ὕμνοι τῆς Ὀκτωήχου. Τὸ αὐτὸ δὲ συμβαίνει καὶ τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας, ὁπότε «ἀποδίδονται» ὁ ἦχος τῆς ἑβδομάδος, κατὰ τὸ τυπικὸν ὅλον τοῦ ἔτους.

Ἐπίσης, «Θεοτοκία» ψάλλονται εἰς τὸ Μεσονυχτικὸν ἐκάστης Κυριακῆς, μεθ' ἧς τοῦ Ἀντίπασχα ἐξαιρουμένης, τὰ τῶν «Τριαδικῶν» Κανόνων τῆς Ὀκτωήχου, οἵτινες ψάλλονται ὀλοκλήρως, καθὼς καὶ εἰς τὰ «Καθίσματα» τῶν Ὁρθῶν ὅλων τῶν ἡμερῶν.

Ἐν τέλει δὲ τοῦ Ἑσπερινοῦ ψάλλονται τὰ «Θεοτοκία» τοῦ ἀναστασίμου Ἀπολυτικίου τοῦ ἤχου τῆς ἑβδομάδος καθ' ἑκάστην, πλὴν τῆς ἑβδομάδος τοῦ Θωμᾶ καὶ τοῦ ὀκταημέρου τῆς Μεσοπεντηκοστῆς. Ἀπὸ ἀμφοτέρων ὅμως τῶν «Κανόνων» τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, δὲν ἐλλείπουν τὰ «Θεοτοκία», ποιήματα τοῦ Θεοφάνους καὶ τοῦ Ἀνδρέου Κρήτης.

Ἄλλὰ καὶ εἰδικὴν θεομητορικὴν ἑορτὴν συνδεδασμένην πρὸς τὴν Πασχάλιον Ἀκολουθίαν ἔχομεν ἡδὴ, ὡς γνωστόν, ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἐκκλησίᾳ, ἀγομένην τῇ Παρασκευῇ τῆς Διακαινησίμου, ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐπετείου τῶν ἐγκαινίων τοῦ παρὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐπὶ τοῦ περιφήμου Ἀγιάσματος τῆς «Ζωοδόχου Πηγῆς» ἱεροῦ ναοῦ τῆς Θεομήτορος, τοῦ ἀνιδρυθέντος ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Λέοντος τοῦ Μεγάλου, τοῦ καὶ Μακέλλου ἐπονομαζομένου (457—474).

Ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἡ ἑορτὴ αὕτη καθιερώθη, εἶναι εἰσέτι ἀγνωστός, συνεδέθη ὅμως αὕτη, οὐχ ἦττον, στενῶς πρὸς τὴν ζωὴν τοῦ Βυζαντινοῦ Παλατίου, ἑορταζομένη ἐν αὐτῷ μετὰ πολλῆς τῆς λαμπρότητος καὶ τῆς μεγαλοπρεπείας. Ἀπ' αὐτῆς δ' ἔχει ἴσως τὴν ἀρχὴν τῆς καὶ ἡ ἐν ἀρχῇ τοῦ Μικροῦ Ἀγιασμοῦ προταθεῖσα σειρά τῶν τροπαρίων εἰς τὴν Θεοτόκον, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ ἐξῆς χαρακτηριστικὸν τροπάριον, ὅπερ ἀναφέρεται προφανῶς, εἰς τὸν εἰρημένον ναὸν τῆς Θεοτόκου καὶ εἰς τὸ ἐν αὐτῷ Ἀγίασμα :

Νάμασιν ἐπομβρίας, Χριστέ,
πηγὴν τῶν ἰάσεων
ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ
τῆς Παρθένου σήμερον
τῷ τῆς Σῆς εὐλογίας ραντισμῷ,
φυγαδεύεις τὰς νόσους τῶν ἀσθενούντων,
ὁ ἰατρός τῶν ψυχῶν
καὶ τῶν σωματίων ἡμῶν.

Ἡ εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην τῆς «Ζωοδόχου Πηγῆς» ἁματογραφία τοῦ ἐν χορῆσι σήμερον «Πεντηκοσταρίου» φέρεται ὡς ποίημα Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου, τὸ πρῶτον ἐν αὐτῷ περιληφθεῖσα ἐν τῇ ἐν ἔτει 1579 ἐν Ἑνετίᾳ γενομένη ἐκδόσει τούτου ὑπὸ Ἰακώβου τοῦ Λεογγίνου, ὡς σημειοῖ ὁ Βαρθολομαῖος Κουτλουμουσιανὸς ἐν τῷ προλόγῳ τῆς ἐν Βενετίᾳ ἐκδόσεως τοῦ 1884 (*).

Ἡ Ἀκολουθία αὕτη, ἀναφερομένη, καθ' ἀρχὴν εἰς τὴν ἐξύμνησιν κυρίως τῶν διὰ τοῦ ρηθέντος Ἀγιάσματος ἐκδηλωθέντων θαυμάτων τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἀνάγεται ἀπ' αὐτῶν εἰς τὴν γενικωτέραν

ἐξύμνησιν τῆς Θεομήτορος, ὡς τῆς «Πηγῆς», τῆς δεχθείσης τὴν Ζωὴν, ἥτις δι' αὐτῆς προήλθεν εἰς τὸν κόσμον. Ὁραιοτάτα δὲ ἐκφράζει τὴν ἰδέαν ταύτην ὁ ποιητὴς πολλαχοῦ τῶν ἁσμάτων του, καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖς ἐπομένοις δύο «προσομοίαις» τοῦ Ἑσπερινοῦ:

Ξένα καὶ παράδοξα
τῶν οὐρανῶν ὁ Δεσπότης
ἐπὶ σοὶ τετέλεκε
κατ' ἀρχάς, Πανάμωμε
καὶ γὰρ ἀνορθεν
ἐμφανῶς ἔσταξεν,
ὕετός καθάπερ,
ἐν τῇ μήτρᾳ σου, Θεόνυμφε,
Πηγὴν δεικνύων σε
σύμπαν ἀγαθὸν ἀναβλύζουσαν
πλημμυρᾶν τε ἰάσεων
τὰς εὐεργεσίας προορρούσαν
ἅπασιν ἀφθόνας
τοῖς χρήσουσι τὴν ῥῶσιν τῶν ψυχῶν
καὶ τὴν ὑγείαν τοῦ σώματος,
ὑδασι τῆς χάριτος.

Ὑμνοὶς ἐν ἐξαισίαις, πιστοί,
τὴν ἐπουράνιον νεφέλην ὑμνήσωμεν,
στιγνὰ τὴν οὐρανίαν,
τὸν ζωοδότην Χριστὸν
ἐπὶ γῆς ἀρρεούτως ὑετίζουσαν
τὸ ζῶν, τὸ ἀλλόμενον
καὶ πηγάζον ἀθάνατα,
ὑδωρ τὸ θεῖον
τὴν ἀμβροσίαν τοῦ νέκταρος
τοῦ μηδέποτε μετὰ πόσιν ἐκρέοντος,
δίψαν δὲ τὴν συντήκουσαν
ψυχὰς ἀπελαύνοντος
οὐπερ πιόντες ἐμφρόνως
νάματα θεῖα προβάλλοντα
κοιλίας ἐκ νόου
ἐπομβρίζοντα τοῖς πᾶσι
χάριν τὴν ἀφθονον.

Ἐν τῷ πρῶτῳ τῶν δύο ἀνωτέρω ἁσμάτων ἐξαίρονται τὰ διὰ τῆς πρὸς τὴν Θεοτόκον ὑπὸ τοῦ ἔξ Αὐτῆς σαρκωθέντος Θεοῦ δοθείσης χάριτος τελούμενα ὑλικά θαύματα τῶν «ἰάσεων» καὶ τὰ πνευματικά ὠφελήματα τῶν ψυχικῶς ἀσθενούντων, ὑλοποιήσιν δέ, τρόπον τινά, τῆς χάριτος ταύτης ἀποτελεῖ τὸ ὑδωρ τοῦ Ἀγιάσματος τῆς Θεοτόκου, ὅπερ καὶ «ὑδωρ τῆς χάριτος» ἀποκαλεῖ ὁ ποιητὴς.

Ἐν τῷ δευτέρῳ ἁσμάτι, ὅπερ εἶναι καὶ ποιητικώτερον καὶ πνευματικώτερον τοῦ προηγουμένου, τὸ ὑδωρ τοῦ Ἀγιάσματος παρέχει τὴν ἀφορμὴν εἰς τὸν ποιητὴν, ἵνα ἐνθυμηθῇ τὸ «ὑδωρ τὸ ζῶν», ἐκ τοῦ ὁποίου ὁ πίνων «οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα» καὶ περὶ τοῦ ὁποίου ὠμίλησεν ὁ Κύριος πρὸς τὴν Σαμαρείτιδα, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἄλλην ἐκείνην ὁμιλίαν τοῦ Κυρίου πρὸς τοὺς Ἱεροσολυμίτας, καθ' ἣν «ποταμοὶ ρεῦσουσιν ὕδατος ζῶντος» ἀπὸ τῶν καρδιῶν τῶν ἐν πίστει προσερχομένων πρὸς τὸν Σωτῆρα, «Ὅστις παρέχει αὐτοῖς «πηγὴν ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον».

Καὶ ἡ Ἀκολουθία αὕτη, παρὰ τὸν ἰδιαζόντως ἔντονον πανηγυρικὸν χαρακτήρα της, εἶναι λίαν χαρακτηριστικὴ τοῦ πνεύματος, ὑφ' ὃ ἡ Ὁρθοδοξία τιμᾷ καὶ σέβεται τὴν Παναγίαν Μητέρα τοῦ Κυρίου, εἰς μηδεμίαν ὑπερβολὴν ἐκτρεπομένη, ἀλλὰ πάντοτε τονίζουσα καὶ ἐξαίρουσα τὴν πρὸς μόνον τὸν Σωτῆρα

(*) Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 81 χειρογράφῳ κώδικι Πεντηκοσταρίου τοῦ ια' - ιβ' αἰῶνος (φύλλα 11β - 12) τῆς ἐν Λέσβῳ Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Λειμῶνος περιέχεται ἡ Ἀκολουθία τῆς ἐσπέρας τῆς Πέμπτης καὶ τῆς πρωίας τῆς Παρασκευῆς τῆς Διακαινησίμου, ἀποτελουμένη ἐκ μόνων τῶν τῇ ἡμέρᾳ ἀνηκόντων ἀναστασίμων τοῦ πλ. β' ἤχου, κατὰ τὰ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς τῆς ἑβδομάδος ταύτης ἡμέρας ἰσχύοντα.

Εἰς τὴν μελέτην τοῦ χειρογράφου τούτου καὶ ἄλλων τῆς Μονῆς κωδίκων μᾶς διηκόλυνεν ὁ ἀείμνηστος Ἀρχιμ. Χρυσότομος Χατζηγιάννης, Προηγούμενος τῆς Μονῆς, ὅστις ὑπέρθε, μέχρι τῆς μακαρίας τελευτῆς του († 1953), στοργικὸς καὶ ἀγρυπνὸς συντηρητὴς καὶ φύλαξ τῆς πολυτίμου Βιβλιοθήκης της.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΣΥΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝΟΥ ΔΑΝΙΗΛ ΚΟΝΤΟΥΔΗ

Ἐν συνεχείᾳ προγενεστέρων ἡμῶν μελετημάτων, περὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σύρου καὶ Τήνου Δανιὴλ Κοντούδη, καταχωροῦμεν, κατωτέρω, ἀλληλογραφίαν αὐτοῦ, περὶ διάφορα θέματα περιστρεφομένην, ἔχουσαν δ' οὕτω κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν.

Α'. Ἐπιστολὴ αὐτοῦ πρὸς τὸν Κ. Κανάρην.
«Γενναιότατε,

Κανὲν βέβαια ἄλλο ἀντικείμενον δὲν ἤθελε χαροποιήσῃ τόσον τὴν ψυχὴν μου, ὅσον ὁ διορισμὸς σας εἰς τὴν θέσιν διευθυντοῦ τοῦ Β. Ναυστάθμου.

Ὁ προβιασμὸς σας οὗτος ὄχι μόνον ἐμέ, ὄχι τοὺς πατριώτας, ἀλλὰ καὶ ὄλους τοὺς φίλους ἠγαθήσθησεν ὑπὲρ πολὺ, διότι γνωρίζουν τὴν ἀρετὴν σας ἀπὸ διαφόρου ἄλλας περιστάσεις, τὴν ἰκανότητά σας καὶ τὴν ἀμεροληψίαν σας.

Συγχαίρων ὄθεν ὑμᾶς περὶ τοῦ διορισμοῦ σας εὐχομαι καὶ τὴν εἰς ἀνώτερον βαθμὸν πρόδοδόν σας.

Δέχθητε ἐν τούτοις τὰς ἐγκαρδίους μου εὐχὰς μὲ τὴν ἔκφρασιν τῶν πρὸς ὑμᾶς εἰλικρινῶν αἰσθημάτων μου καὶ εἰμὶ

Ὁ ἐν Χῷ Εὐχέτης
Ὁ Κυκλάδων Δανιὴλ

Ἐν Ἐρμούπολει Σύρου τὴν 9 Μαρτίου 1843.

Πρὸς τὸν Γενναιότατον Κύριον
Κων. Κανάρην Διευθυντὴν τοῦ Β. Ναυστάθμου κλπ. κλπ.
Εἰς Πόρον».

Β'. Ἐπιστολὴ τοῦ Κρήνης Ἀμβροσίου πρὸς αὐτόν.

«Τὴν λίαν μοι αὐτῆς ἀξιοσέβαστον καὶ μυριοπόθητον πανιερότητα ταπεινῶς προσκυνῶν ἀσπάζομαι τὴν χαριτόδωτον δεξιάν της μὲ σέβας βαθύτατον.

Μεταβάντες κατ' ἔθος περιοδικῶς εἰς τὴν Κοινότητα τοῦ Ἱερόντος, τῆς ταπεινῆς ἡμῶν παροικίας, καὶ τυχόντες πλοῖον ἔτοιμον ἔκεισε διὰ τὰ αὐτόθι, ἔστοχάσθη χρέος μου ἀπαραίτητον νὰ τῇ γράψω ἀπαραδάτως καὶ νὰ ἐπερωτήσω ἐπομένως τά, περὶ τῆς εὐσεβάστου μοι Πανιερότητος, αἴσια καταθύμια, ἅτινα μοί εἰσιν εὐάρεστα ἐν βίῳ, διὰ τὴν ὄσιν ἐδείξατε πρὸς με εὐγνωμοσύνην εὐάρεστον, ἐπιδειξίωσιν ἀπειρον καὶ φιλίαν ἀξιοχρεῶν εἰς τὸ μικρὸν τῆς αὐτόθι ἀφίξεώς μας διάστημα· τῇ δηλοποιῶ σὺν τούτοις, ὅτι θεῖα συνάρσει καὶ δι' εὐχῶν της ἄχρι τῆς ὥρας ὑγιαίνομεν.

Παρακαλοῦντες τὴν αὐτῆς ἀξιοσέβαστον Πανιερότητα ἂν ὀρίζη, ὡς μᾶς ἀξιῶ γράμματων της δηλωτικῶν τῆς αἰσίου ἐφετῆς μοι αὐτῆς ὑγείας, καθὼς καὶ

Χριστὸν ὀφειλομένην λατρείαν. Τὸ πνεῦμα δὲ τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ ἰδιάζον χαρακτηριστικὸν καὶ τῶν λοιπῶν, ὡς εἶδομεν, θεομητορικῶν ὕμων τῆς πασχαλινῆς περιόδου, ἀλλὰ καὶ ὀλοκλήρου τῆς ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ λατρείᾳ χρησιμοποιουμένης θεομητορικῆς ποιήσεως καὶ ὕμνολογίας.

Ε. Γ. Μ.

ἄλλων ἀναγκαίων εἰδήσεων καὶ τῆς μένω χρεώστης αἰώνιος εἰς πᾶν ὅ,τι ἤθελε μὲ διατάξῃ, χωρὶς τῆς ἰκανότητός μας, πάντοτε ἄχρις ἀποβιώσεως, καθὼς καὶ νὰ ἤθελε εὐγνωμόνως καὶ συμπαθῶς μᾶς συναριθμήσῃ ἐν τῇ τάξει τῶν εἰλικρινῶν φίλων της· κατὰ τὴν ἀξίωσιν της δὲν ἔλειψα δὲ κατὰ χρέος νὰ γράψω καὶ τοὺς ἐκ μέρους της, ἀδελφικούς ἀσπασμούς πρὸς τὸν Σεβαστὸν μοι Ἱερόντα ἅγιον Ἐφέσου, καθὼς καὶ εἰς τὸν ἅγιον Σμύρνης, οἵτινες καὶ τὴν ἀσπάζονται δι' ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ ἀδελφικῶς.

Εἰς τὸν ἅγιον Σμύρνης ἀνέφερα καὶ περὶ τὸ συνοικέσιον, ὅπου εἶχετε τὸν προγράψῃ καὶ μοι ἀπεκρίθη, ὅτι θέλει σᾶς πληροφρήσῃ περὶ αὐτοῦ μόνος του.

Τὴν εὐγενεστάτην μητέρα της, σὺν τῷ ἔλλογιμῳ εὐγενεῖ ἀνεψιῷ της Κυρίῳ Παντελάκῃ ὀλοφύχως τοὺς εὐχόμεθα.

Εὐχόμεθα ἐκ ψυχῆς καὶ τὸν Σοφολογιώτατον Γυμνασιάρχην, σὺν τῷ ἁγίῳ Πρωτοσυγκέλλῳ καὶ τῷ Πανοσιολογιωτάτῳ κυρίῳ Διονυσίῳ.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐν τοσοῦτοις προσκυνητῶς, εἰεν δὲ τὰ Σεβάσματα αὐτῆς ἔτη θεόθεν πλεῖστ' εὐτυχῆ καὶ πανευδαιμονέστατα.

Τῇ α'. Ἰουνίου αἰωνῶν. Ἐν Ἱερόντι τῆς Ἀσίας
Τῆς λίαν μοι Αὐτῆς ἀξιοσεβάστου καὶ μυριοπόθητου μοι Πανιερότητός της ὄλωσ πρόθυμος τοῖς δεσποτικοῖς νεύμασι ἐπιβρεπῆς καὶ ἐν Χῷ ἐλάχιστος ἀδελφός της.

† Ὁ Κρήνης Ἀμβρόσιος

Διὰ τοῦ ἐπιφέροντος τὸ παρόν μοι ταπεινῶς, ὡς σημεῖον δ' εὐγνωμοσύνης, ὡς δεχθῆ εὐμενῶς ἐν ἀρνίον μεταχειριζόμενοι αὐτὸ ὑγειῶς».

Γ'. Τοῦ Δανιὴλ ὁμοία, πρὸς τὸν συμπολίτην αὐτοῦ Ἄνδρ. Μάμουκαν, Τμηματάρχην τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

«Ἡμέτερον τέκνον,

Λυποῦμαι πολὺ εὐρισκόμενος ἐναντίον τοῦ συστήματός μου εἰς τὴν ἀνάγκην, τοῦ νὰ φέρω εἰς γνῶσιν Σου δυσάρεστον τινα παρεξήγησιν τοῦ ἐνταῦθα Προξένου τῆς Ῥωσσίας Κυρίου Ἐβερχάρτου, ἐξ ἧς ἀκαίρως προσεβλήθη ἡ ἀξιοπρέπειά μου παρ' ἀνθρώπου, ὃν ἐθεώρουν φίλον καὶ εἰς περιστάσιν μάλιστα, καθ' ἣν ἐνόμισα χρέος μου νὰ ἐκφράσω πρὸς αὐτὸν τὰς συγχαρητηρίους εὐχὰς μου ὑπὲρ Ἡγεμόνος συγγενοῦς τῷ Σεβαστῷ Βασιλεῖ καὶ Κυρίῳ μου καὶ ἄλλως ἐνὸς τῶν τριῶν ἰσχυρῶν συμμάχων τῆς Ἑλλάδος. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Κύριος Ἐβερχάρτος ἐνδέχεται ν' ἀναφέρῃ περὶ τούτου, ὡς εἶπεν ἀπειλητικῶς, πρὸς τε τὸν προϊστάμενον αὐτοῦ Πρόεδρον καὶ τὸν Σεβαστὸν Βασιλέα μου, ἐνόμισα ἀναγκαῖον νὰ Σοι ἐκθέσω τὸ γεγονός ὅπως ἔχει, ἵνα μὲ δικαιολογήσῃς ἀνηκόντως, ὅπου δεῖ.

Τὴν παρελθούσαν Δευτέραν, ἑορταζομένης τῆς μνήμης τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ὑπεβλήθη εἰς κόπον πολὺν καὶ ἀνώτερον τοῦ ἀσθενοῦς γήρατός μου καὶ τῆς πασχούσης ὑγείας μου ἀναγκασθεὶς νὰ ἱερούργησω ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, καὶ νὰ παραμείνω ἐκεῖ ἀπὸ τῆς 7ης μέχρι τῆς 10ης καὶ 1]2 ὥρας πρὸ μεσημβρίας, ἔπειτα δὲ νὰ συνοδεύσω κη-

δείαν τινα δι' ἑλης τῆς πόλεως, ὥστε ἐπανήλθον εἰς τὴν Μητρόπολιν σχεδὸν περὶ τὴν 12ην. Διὰ τοῦτο καὶ διὰ τοὺς, τῶν δύο προλαβουσῶν ἡμερῶν (Σάββατον καὶ Κυριακῆς), ἱερουργικούς κόπους κατέπεσον ἀσθενῆς καὶ διὰ πολλῆς περιποιήσεως ἀνέλαβον ὁπωσοῦν τὴν ἐπιούσαν.

Ἄλλὰ καὶ ἐν τῇ κλίνῃ κατακείμενος ἀφοῦ ἐπανήλθον εἰς τὴν Μητρόπολιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἐμνήσθην τοῦ καθήκοντος, τοῦ νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν Κύριον Πρόξενον, ἵνα ἐκφράσω τὰς εὐχὰς μου ὑπὲρ τοῦ Αὐτοκράτορος Νικολάου, διὰ τοὺς προειρημένους λόγους. Ἀδυνατῶν ὅμως νὰ ἐκπληρώσω τὸ καθήκον τοῦτο προσωπικῶς, ἀπέστειλα ἕνα τῶν Ἀξιωματικῶν τῆς Μητροπόλεως, τὸν ἱερέα Μιχαὴλ Πισσιάν, ὅστις εἶναι καὶ πνευματικὸς πατὴρ τῆς οἰκογενείας τοῦ Κυρίου Προξένου, φέροντα ἐπισκεπτήριόν μου καὶ παρηγγελμένον νὰ ἐκφράσῃ μὲν πρὸς τὸν Κύριον Πρόξενον τὰς ὑπὲρ τοῦ Αὐτοκράτορος εὐχὰς μου, ν' ἀναγγεῖλῃ δὲ πρὸς αὐτὸν περὶ τῆς ἀσθενείας μου καὶ νὰ προσθέσῃ ἐν τέλει, ὅτι μετὰ τὴν ἀνάρρωσίν μου θέλω ἐκπληρώσει καὶ προσωπικῶς τὸ καθήκον τοῦτο.

Οὕτω λοιπόν, ὁ μὲν ἀποσταλεὶς ἱερεὺς ἐξεπλήρωσε τὴν ἐντολήν μου κατὰ γράμμα, ὁ δὲ κύριος Πρόξενος παραδόξως καὶ παρ' ἐλπίδα, ἀφοῦ ἤκουσε τὰ ὑπὸ τοῦ ἱερέως λεχθέντα καὶ ἔλαβεν εἰς χεῖρας τὸ ἐπισκεπτήριόν μου, κατὰ πρῶτον μὲν εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον αὐτοῦ, ἔπειτα δ' ἐξελθὼν ἀπήντησε μετ' ἀγανακτήσεως πρὸς τὸν ἱερέα, ὅτι δὲν δέχεται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς τοῦ Αὐτοκράτορος ἐπισκεπτήρια, ἀλλὰ πρόσωπα, προσθεὶς μάλιστα, διὸ ἄλλοτε εἶχον ἐπισκεφθῆ τὸν Κύριον Πρόξενον τῆς Αὐστρίας ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ ὀνόματος τοῦ Αὐτοκράτορος καὶ ὅτι ὁμοίως εἶχον ἐπισκεφθῆ καὶ τὸν Κύριον Νομάρχην ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς αὐτοῦ. Ταῦτα δὲ εἰπὼν ἐπέστρεψε τὸ ἐπισκεπτήριόν μου.

Μετὰ πολλῆς λύπης ἤκουσα παρὰ τοῦ ἱερέως ἐπανελθόντος τὴν τοιαύτην, τοῦ Κυρίου Προξένου, ἀπάντησιν, διότι ἐὰν ἐπισκέφθην ἄλλοτε καὶ τὸν Κύριον Πρόξενον τῆς Αὐστρίας καὶ τὸν Κύριον Νομάρχην ἡμῶν ὑγιᾶς· ὅτι δὲ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἡσθένουν, τοῦτο ἂν ἦ ἐν τῷ Ἀρχιερατικῷ χαρακτῆρί μου γενομένη βεβαίωσις δὲν καθίστα πιστευτὸν, ἡδύνατο νὰ μάθῃ ὁ Κύριος Πρόξενος καὶ παρ' ἄλλων ἐπισκεφθέντων με κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

Ἄλλ' ὅμως ὑπολαβὼν, ὅτι συνέθη παρεξήγησις τις τῶν λόγων τοῦ ἀπεσταλμένου μοι ἱερέως, ἐπεφόρτισα φίλον τινα μέλλοντα νὰ ἴδῃ τὸν Κύριον Πρόξενον, νὰ ἔλθῃ εἰς ὁμιλίαν αὐτοῦ καὶ νὰ ἐπαναλάβῃ πρὸς αὐτὸν σαφῶς ὅτι διὰ τοῦ ἱερέως εἶχον πρότερον ἀναγγεῖλῃ, βεβαίῳν αὐτὸν συγχρόνως περὶ τῆς ἀσθενείας μου, τὴν ὁποίαν ἐγνώριζεν· ἀλλ' ἔτι παραδοξότερον ὁ Κύριος Πρόξενος οὐ μόνον ἐπέμεινεν εἰς τὰ πρότερον ἐκφρασθέντα παράπονα αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἄλλα προσέθηκεν εἰπὼν, ὅτι δὲν ἀντεπισκέφθην αὐτὸν καὶ ἄλλοτε ἐπισκεφθέντα μοι καὶ προσθεὶς μάλιστα, ὅτι ἂν, ὁ περὶ τούτου λαλῶν πρὸς αὐτὸν ἦτο ἄλλος τις, ἦθελεν ἀποπέμψῃ αὐτὸν κάκιστα ἀπὸ τῆς οἰκίας του,

καὶ ἔτι θέλει ἀναφέρει περὶ τούτου τώρα μὲν πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις Πρεσβείαν, ὅταν δὲ μεταβῇ εἰς Ἀθήνας θέλει παραπονεθῆ καὶ πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Σεβαστὸν Βασιλέα μου.

Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι πρὸ τινος καιροῦ ὁ Κύριος Ἐβερχάρδος μ' ἐπισκέφθη συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα διατρίβοντος Κυρίου Βαραμπούτου, Προξένου τῆς Ῥωσσίας ἐν Ἰόππῃ· ἀλλὰ διὰ τοῦ προειρημένου ἱερέως καὶ πνευματικοῦ τῆς οἰκίας του, αὐτὸς τε καὶ ὁ Κύριος Βαραμπούτης μοὶ εἶχον ἀναγγεῖλῃ, ὅτι καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν μου καὶ διὰ τὰς παρούσας περιστάσεις δὲν ἀπαιτοῦσι ν' ἀντεπισκεφθῶ αὐτούς, ἄλλως ὄντες βέβαιοι περὶ τῆς πρὸς αὐτοὺς φιλίας μου κλπ.

Εἶναι λοιπὸν λίαν παράδοξον, πῶς ὁ Κύριος Ἐβερχάρδος ἀναφέρει ἤδη ὡς ἀμάρτημα ἐμὸν, τὸ ὅτι δὲν ἀντεπισκέφθην αὐτὸν καὶ ἐπεφυλάχθην νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἀδικὸν δυσἀρέσκειαν αὐτοῦ ταύτην εἰς περιστάσιν τόσοσιν οὐσιώδη, καθ' ἣν ἐπρόκειτο νὰ ἐπισκεφθῶ αὐτὸν οὐχὶ φιλικῶς, ἀλλ' ἐπισήμως ὡς Μητροπολίτης Σύρου, ἵνα ἐκφράσω τὰς εὐχὰς μου ὑπὲρ τοῦ Αὐτοκράτορος, ὃν ἀντιπροσωπεύει ὡς συγγενοῦς τοῦ Σ. Βασιλέως μου καὶ ἐνὸς τῶν ἰσχυρῶν τῆς Ἑλλάδος συμμάχων καὶ προστατῶν.

Τὸ κατ' ἐμὲ φρονῶ, ὅτι ὁ Κύριος Πρόξενος ἀντὶ νὰ προσβληθῇ ὑπ' ἐμοῦ, προσέβαλεν αὐτὸς ἐμὲ ἀδίκως καὶ παραλόγως καὶ τῆς προσβολῆς ταύτης ἤθελον ζητήσῃ ἐγὼ τὴν δέουσαν ἱκανοποίησιν ἀναφερόμενος ὅπου ἀνήκει, ἂν δὲν ἐθεώρουν τὴν τοιαύτην αἴτησιν ἀσυμβίβαστον μὲ τὸν ὁποῖον φέρω χαρακτῆρα εἰρήνης καὶ ὁμονοίας.

Ὅθεν περιορίζομαι ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ φέρω εἰς γνῶσίν σου τὸ γεγονός τοῦτο ὅπως ἐγένετο, ἵνα καταστήσῃς αὐτὸ γνωστὸν ὅπου ἀνήκει πρὸς ἀποφυγὴν παρεξηγήσεώς τινος, ἥτις ἦθελε μὲ λυπήσει ὑπερβαλλόντως.

Εὐχόμενός σοι ἐν Κυρίῳ ἀπεκδέχομαι ἀπάντησίν σου περὶ τοῦ πράγματος· ἐξηγοῦμαι συγχρόνως πῶς νὰ βαδίσω εἰς τὸ μέλλον, ὡς πρὸς τὰς σχέσεις μου μετὰ τοῦ εὐλογημένου αὐτοῦ ἀθρώπου, διότι παρατηρῶ, ὅτι ἡ προσβολὴ τὴν ὁποίαν μ' ἔκαμε δὲν εἶναι ἀδιάφορος, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῆς τε θέσεως καὶ τοῦ ἐπαγγέλματός μου.

Ἐρμούπολις τὴν 9 Ἰοβρίου 1854

Ὁ ἐν Χῶ Εὐχέτης

(Συνεχίζεται)

† Ὁ Σύρου καὶ Τήνου Δανιήλ.

Ὁ πρ. Λήμνου ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΚΑΤ' ΑΥΤΑΣ ΘΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΗ.

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (†)

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Η ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ

*Εκδοσις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ Ο "ΚΟΣΜΟΣ,"*

Ζ.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Μέχρι τούδε εξετέθη ή επί μέρους επίδρασις και συμμετοχή της 'Εκκλησίας εις τας ειδικάς και καθιερωμένας, τρόπον τινά, εκδηλώσεις της πνευματικής ζωής και των κοινωνικών μέσων, δια των οποίων εκδηλοῦται εις τόν τόπον μας ο ύπάρχων πολιτισμός. Ίδωμεν εν τῷ παρόντι και τās περιπτωτικās εκδηλώσεις, εις τās οποίας εμφανίζεται ή συμμετοχή και τὸ ενδιαφέρον της 'Εκκλησίας.

Πρὸς τιμὴν της πνευματικής, της πολιτικής, της κοινωνικής και της καθ' ὄλον ἡγεσίας τοῦ τόπου, οὐδεμία γενικωτέρα εκδηλώσις λαμβάνει χώραν, ἀνευ της συμμετοχῆς της 'Εκκλησίας της Ἑλλάδος.

Ἡ αἴθουσα τοῦ «Παρθασσοῦ» εις τās Ἀθήνας, ὡς και πᾶσα ἄλλη ἐπίσημος αἴθουσα τῶν ἀστικῶν ἑλληνικῶν κέντρων, ὅταν στεγάζουν αὐται συνέδρια και γενικὰς συγκεντρώσεις, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ κοσμῶνται ἀπὸ τās σεβασμίας μορφὰς μελῶν της Ἱεραρχίας και τοῦ λοιποῦ Ἱεροῦ Κλήρου. Βυζαντινὰ συνέδρια, ἐπιστημονικὰ τιμητικὰ εκδηλώσεις, ἑορτασμοὶ πρὸς τιμὴν προσώπων, ὁμαδικῶν ἔργων ἢ ιστορικῶν γεγονότων, κοινωνικὰ ἄλλαι δημόσιαι ἐμφανίσεις, δὲν νοοῦνται ὡς πλήρεις και ἀπρωτισμέναι, ἂν δὲν μετέχη εις αὐτὰς και ὁ Ἱερός Κλήρος της Ἑλλάδος.

Ὁ Κληρικὸς εις τόν τόπον μας εἶναι, και ἀναγνωρίζεται ἀπὸ τὸν λαόν, ἐπίλεχτον μέλος της Ἡγεσίας, της ἀρχούσης τάξεως, ἐν τῇ πνευματικῇ, βεβαίως, ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου. Τοπικὰ ἐπιτροπαί, ἐθνικὰ ἀντιπροσωπεῖται και κάθε εἶδους ἀντιπροσωπευτικὰ ὁμάδες εἶναι ἀδιαιόητον νὰ μὴ περιλαμβάνουν και ἓνα τοῦλάχιστον Κληρικόν. Αἱ εις τās ἐφημερίδας δημοσιευόμεναι σχετικὰ φωτογραφίαι, βεβαιοῦν τās ἀνωτέρω διαπιστώσεις.

Υπάρχουν ὅμως και γενικὰ εκδηλώσεις, εις τās οποίας τὴν πρωτοβουλίαν ἀναλαμβάνει ἢ ἰδίᾳ ἢ Ἐκκλησία, ἂν και δὲν ἀποτελοῦν αὐτὰι καθ' ἑαυτὰς καθαρῶς ἐκκλησιαστικὰ ἔργα, εἴτε ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας εἴτε ἀκόμη, και κατ' ἀναγνώρισιν τῶν καλῶν ὑπηρεσιῶν της ὑπὸ τοῦ Κράτους. Τὸ ὅτι δὲ πάντοτε φέρει ταύτας εις τὸ καλύτερον πέρασ, εἶναι μαρτυρία περὶ της μεγίστης ἐπιδρασῆς της και τοῦ κύρους αὐτῆς παρὰ τῷ εὐσεβεῖ ἑλληνικῷ λαῷ.

Δὲν θὰ ἀνατρέξωμεν εις τὸ πρόσφατον παρελθόν, διὰ νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὸ περίφημον «δέμα τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ» ἢ εις τās τεραστίας ὁργανώσεις περιθάλψεως της Κατοχῆς, ἢ εις τὴν ὑπηρεσίαν στρατευομένων της περιόδου 1940-41, ἢ και ἀκόμη πρότερον. Θ' ἀρκεσθῶμεν εις μόνας τās εκδηλώσεις τοῦ παρελθόντος ἔτους, 1953, ἀφοῦ μόνον τοῦ ἔτους τούτου τὰ στατιστικὰ δεδομένα ἔλαβον ὑπ' ὄψιν ἀπ' ἀρχῆς της σειράς τῶν ἀρθρῶν τούτων. Καὶ αἱ εκδηλώσεις αὐ-

ΕΝΘΡΟΝΙΣΤΗΡΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΥΡΙΟΥ ΤΙΜΟΘΕΟΥ

Τέκνα ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Βαθεῖα συγκίνησις συνέχει τὴν ψυχὴν μου, διότι μὲ ἠξίωσεν ὁ Κύριος, κατὰ τὸ πολὺ Αὐτοῦ ἔλεος, διὰ της τιμίας ψήφου της Ἀγίας και Ἱεράς Συνόδου και της εὐμενείας τοῦ Σεπτοῦ ἡμῶν Ἀνακτος, νὰ κατασταθῶ Μητροπολίτης της Ἀγιοτάτης και ἱστορικῆς και ἀκριτικῆς ταύτης Μητροπόλεως, καταγλαῖσθαισθης ὑπὸ μεγάλων και σοφωτάτων Ἱεραρχῶν. Ἐν εὐχαριστίᾳ πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Χριστόν, «ὅτι πιστόν με ἠγήσατο θέμενος εις διακονίαν», ἀναλαμβάνω τὰ ποιμαντορικὰ μου καθήκοντα και τὴν χεῖρα λαβὼν ἐπὶ τὸ ἀροτρον και ἐπὶ τοῦ ἱστορικοῦ τούτου θρόνου ἱστάμενος, ἀπονέμω εις ὑμᾶς τὴν Ἀρχιερατικὴν μου εὐλογίαν.

ται εἶναι τρεῖς κυρίως, εις τās οποίας πρωτοστατεῖ ὁ γεραρός Προκαθημένος, ὁ Μακαριώτατος Κύριος Σπυριδίδων: Ἡ παράδοσις εις τās λατρευτικὰς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους 1.000 ναῶν, ὁ ἔρανος ὑπὲρ τῶν σεισμοπλήκτων τῶν Ἰονίων νήσων και ἡ ἐθνικὴ διεκδίκησις της Ἐνώσεως της Κύπρου. Καὶ ἔαν, βεβαίως, ἰσχυρίζομεθα, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἔφερεν εις αἴσιον και εὐτυχῆς πέρασ τās δύο πρώτας ἐκ τούτων, δὲν θὰ καταλογισθῇ εις βάρος αὐτῆς, τὸ ὅτι δὲν ἔληξεν ἀκόμη τὸ ἐθνικὸν ζήτημα της Κύπρου. Τὸ γεγονός εἶναι, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἠγεῖται τοῦ ὄλου ζητήματος, ἢ Ἐκκλησία τὸ ἐκράτησεν ἀνοικτὸν και ἀμειώτως ἐνδιαφέρον, μέχρις οὗ τὸ ἀνέλαβεν ἡ Κυβέρνησις, ἢ Ἐκκλησία και θὰ δώση, μέχρις ὅτου ἐπιτευχθῇ ἡ Ἐνωσις της μεγαλονήσου, εις τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἐνεργὸν συμπαράστασιν, τὴν ἀδέσμευτον διπλωματικῶς πρωτοβουλίαν ἐνεργειῶν και τὴν διατήρησιν του εις τὴν πρώτην σειρὰν της ἡμερησίας διατάξεως εις τās θερμοῦς Ἑλληνικὰς καρδίαι, εἴτε ἐδῶ εἴτε ἐν Κύπρῳ.

Αἱ γενικὰ κυρίως εκδηλώσεις μαρτυροῦν, ὑπὲρ πάσας τās ἄλλας, τὴν ἐπίδρασιν και τὴν ἰσχύν της Ἐκκλησίας παρὰ τῷ λαῷ και τὴν ἡγετικὴν αὐτῆς θέσιν, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς ἔχει δικαίωμα ν' ἀγνοῇ. Μαρτυροῦν ὅμως και τὴν ὑποχρέωσιν τῶν διαφόρων κρατικῶν και δημοτικῶν ἀρχῶν νὰ ἐπικαλοῦνται και νὰ ἐπιδιώκουν τὴν ἐκκλησιαστικὴν ταύτην συμμετοχὴν, ἢ ὁποία πάντοτε ἐστάθη ἐγγύησις ἐπιτυχίας και ἀσφάλεια καλῆς διενεργείας και καλῶν ὑπηρεσιῶν.

Ζῶσα Ἐκκλησία—ἄς τὸ γνωρίζουν ὅλοι—δὲν εἶναι ἐκεῖνη, εις τοὺς ναοὺς της οποίας μόνον συναστίζεται ὁ λαός. Ζῶσα Ἐκκλησία εἶναι και ἐκεῖνη, τὸ πνεῦμα της οποίας διαποτίζει συνεχῶς και ἐπιτυχῶς ὅλας τās εκδηλώσεις τοῦ λαοῦ της και ἢ ὁποία θεωρεῖται ἀπαραίητος εις κάθε ἔργον, μικρὸν ἢ μέγα.

Νομίζω, ὅτι ἡ Ἐκκλησία της Ἑλλάδος, εἶναι μία ἀληθὴς ζῶσα Ἐκκλησία.

ΔΑΜΙΑΝΟΣ ΜΙΧ. ΣΤΡΟΥΜΠΟΥΛΗΣ

* Συνέχεια ἀπὸ σελ. 124.

Ἀναλογίζομαι τὸ μέγεθος τῶν εὐθυνῶν καὶ τῆς ἀποστολῆς μου τὸ βάρος, τὸ ὁποῖον ἐπαυξάνει ἢ ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν μου ἐμπιστοσύνη τῆς Ἐκκλησίας καὶ αἱ τόσον πανηγυρικαὶ καὶ θερμαὶ ἐκδηλώσεις ὑμῶν πρὸς ἐμὲ τὸν ἐλάχιστον ἐν τοῖς ἀδελφοῖς μου. Διὰ τοῦτο ἔρχομαι «ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῶν», ἵνα ποιμάνω λαὸν θεοσεβῆ καὶ εὐγενῆ, λαὸν ἡρωϊκὸν καὶ γενναῖον καὶ φιλοπάτριδα, διὰ ποταμοῦ αἱμάτων καὶ ἱερῶν ἀγῶνων βεβαιώσαντα καὶ ἔξασφαλίσαντα τὴν ἐλληνικότητα καὶ ἐλευθερίαν τοῦ παραμεθορίου τούτου τμήματος τῆς φιλάτης ἡμῶν Πατρίδος.

Ἔρχομαι διὰ τὸν Κύριον, ὁ ὁποῖος εἶναι «ὁ Ποιμὴν καὶ ἐπίσκοπος τῶν ψυχῶν ἡμῶν», ὡς Χριστοῦ Διάκονος, οὐχὶ ἵνα διακονηθῶ, ἀλλὰ ἵνα διακονήσω.

Ἄνερχομαι τὸν θρόνον τοῦτον οὐχὶ διὰ νὰ ἀναπαυθῶ, διότι οὔτε διὰ τοῦτο ἀπεστάλην ἐδῶ, οὔτε οἱ παρόντες χαλεποὶ καιροὶ τὸ ἐπιτρέπουσιν, ἀλλ' οὔτε καὶ τὰ πολλαπλᾶ καὶ σοβαρὰ προβλήματα καὶ τὰ ποιμαντορικὰ ἐν γένει καθήκοντα θὰ ἀφίνωσι περιθώρια ἀναπαύσεως. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον χρειάζεται ὁ Ποιμὴν, εἶναι ἡ γαλήνη τῆς συνειδήσεως. Τότε μόνον αἰσθάνεται τὴν γλυκύτεραν ἱκανοποίησιν, ὅταν βλέπῃ τὴν πνευματικὴν προόδον τοῦ ποιμνίου του, ὅταν οἱ κόποι του οἱ νυχθήμεροι καρποφοροῦν, ὅταν δύναται νὰ ἀναπαύηται εἰς τὰς ἀγαπώσας καρδίας τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ τέκνων. Τὸ ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα εἶναι ἀπὸ Θεοῦ καὶ ἀξίζει κάθε τιμῆς καὶ εὐλαβείας καὶ σεβασμοῦ, διὰ τὸν Χριστόν, ἀπὸ μέρους τῶν Χριστιανῶν. Καὶ ὁ εὐσεβὴς καὶ ἐκλεκτὸς λαὸς μας τιμᾷ καὶ εὐλαβεῖται πάντοτε τοὺς κληρικούς του καὶ πρὸ παντὸς τὸν Ἐπίσκοπον. Ἄλλ' ἡ τιμὴ αὕτη εἰς οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον μεγάλης ψυχικῆς ζημίας πρόξενος γίνεται, ὅταν ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἐτάχθη ἡγέτης καὶ ὁδηγὸς καὶ φύλαξ, δεικνύεται κατώτερος τοῦ λαοῦ του. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον δὲν ζαλιζομαι ἀπὸ ὅσα περὶ τὸ ταπεινόν μου πρόσωπον κατὰ τὴν ὥραν ταύτην λαμβάνουν χώραν μεγαλεῖα καὶ τὸν θρόνον τοῦτον, τὸν ὁποῖον ἡ Χάρις τοῦ Κυρίου μοὶ ἐμπιστεύεται, ἀνέρχομαι οὐχὶ διὰ νὰ τιμηθῶ καὶ δοξασθῶ, ἀλλὰ διὰ νὰ τὸν τιμήσω καὶ τὸν δοξάσω. Διότι ἐπ' αὐτοῦ ὁ Χριστὸς καθιθεται, ἡ κεφαλὴ καὶ ἡ δόξα τῆς Ἐκκλησίας. Ὑψοῦμαι σήμερον ἐπὶ τοῦ ἐνδόξου τούτου θρόνου διὰ νὰ ἐπισκοπῶ, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ φαίνομαι, ὅχι ἀπὸ τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τὴν αἴγλην τῶν ἀμφίων, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἀκτινοβολίαν τοῦ φωτὸς τοῦ κηρύγματος καὶ τῆς χάριτος καὶ τοῦ καλοῦ παραδείγματος, πρὸ ὀφθαλμῶν πάντοτε ἔχων τοὺς λόγους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρὸς τὸν Τιμόθεον: «Τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόφῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνεΐᾳ». Ἡ πίστις ἡμῶν πρέπει νὰ γίνῃ κτῆμα τῶν πολλῶν, νὰ διαδοθῇ, νὰ κηρύσσεται πάντοτε καὶ πανταχοῦ. Καὶ τοῦτο θὰ εἶναι ἐκ τῶν πρώτων μελημάτων μου, οὕτως ὥστε ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ νὰ ἀκούεται καὶ εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τὴν ὑπαιθρον. Διὰ νὰ συνδεθῇ ὁ Χριστιανικὸς, ὁ Ὁρθόδοξος λαὸς μας μὲ τὴν πίστιν του καὶ μὴ

παρασύρεται ἀπὸ τοὺς ψευδοπροφήτας καὶ τοὺς ἀντιχριστοὺς, οἵτινες πλανῶνται καὶ προσπαθοῦν καὶ τὰ τέκνα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας νὰ πλανήσωσιν. Καὶ βεβαίως θὰ χρειασθῇ πολὺς κόπος καὶ ἀδιάλειπτος προσπάθεια καὶ διαρκὴς ἐπαγρύπνησις ὅχι μόνον διὰ νὰ ἐκτιμήσῃ ὁ ὀρθόδοξος κόσμος τὴν ἀξίαν καὶ τὴν ὑπεροχὴν τῆς Θεοσεβείας του, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀγαπήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ νὰ ἀκολουθήσῃ πιστῶς τὰ διδάγματα τοῦ Εὐαγγελίου καὶ παραμείνῃ προσηλωμένος εἰς τὰς παραδόσεις τῶν Πατέρων του καὶ εἰς τὰ ἰδανικὰ τοῦ Ἔθνους. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ δοξάζεται Χριστὸς, ὅταν λάμπῃ τὸ φῶς ἡμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων διὰ τῆς χριστιανικῆς ἡμῶν ζωῆς καὶ διὰ τῶν καλῶν μας ἔργων. Ὁ χριστιανικὸς καὶ ἐλληνικὸς πολιτισμὸς, διὰ τὸν ὁποῖον καυχόμεθα, ἄς φανεροῦται ἐν ἔργοις εἰς ἕκαστον ἐξ ἡμῶν, διὰ νὰ ἐλκύῃ οὐ μόνον τοὺς ἑγγίς ἀλλὰ καὶ τοὺς μακρὰν, εἰς ἐπιστροφὴν τῶν πεπλανημένων, σωτηρίαν τῶν ἀπολωλότων, εἰς ὁμολογίαν τοῦ Χριστοῦ ἐνώπιον πάντων τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἐθνῶν. Τὸ ἔργον τοῦτο τῆς ἐμπεδώσεως τῆς ἀληθοῦς πίστεως, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτᾶται καὶ αὕτη ἡ ὑπόστασις τοῦ Ἔθνους ἡμῶν, εἶναι ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, ὅχι μόνον τῶν κληρικῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν λαϊκῶν, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς ὁποίας καὶ ὑπὸ τὴν ὑπεύθυνον καθοδήγησιν αὐτῆς οἱ πάντες πρέπει νὰ ἐργάζωνται. Μὴ διαιρούμενοι καὶ μηδὲ φατριάζοντες, ἀλλ' ἐν ἐνὶ πνεύματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ εἰλικρινῶς συνεργαζόμενοι καὶ τὸ τῆς Ἐκκλησίας συμφέρον σκοποῦντες καὶ τὴν δόξαν αὐτῆς καὶ μόνον στοχαζόμενοι. Ἡμεῖς πάντες ἐρχόμεθα καὶ παρερχόμεθα, ἀλλ' ὁ Χριστὸς μένει εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ ἡ Ἐκκλησία, τὴν ὁποίαν Ἐκεῖνος περιποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου Αἵματος, εἶναι αἰωνία καὶ ἀκατάλυτος. Εὐρισκόμεθα εἰς μίαν ἐποχὴν ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς κρίσεως. Ὁ πόλεμος καὶ τὰ δεινὰ, τὰ ὁποῖα ἐπεσώρρευσεν εἰς τὸν κόσμον, ἐπέφεραν φοβερὰν σύγχυσιν καὶ κλονισμόν καὶ ταραχὴν. Ἰδέαι ὕλιστικαὶ καὶ ἀθεϊστικά, εὐροῦσαι πρόσφορον κλίμα, ἠθέλησαν νὰ κλονίσουν τὰ θεμέλια τοῦ πολιτισμοῦ. Ὅσοι παρεσύρθησαν εἰς τὰ δίκτυα τῆς ἀπιστίας καὶ ὅσοι ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τὰς ἠθικὰς καὶ χριστιανικὰς ἀρχάς, ἔχασαν τὸν προσανατολισμόν. Διότι «θεμέλιον ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι εἰμὴ τὸν κείμενον, ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος». Αὐτὸς εἶναι ὁ πολιτικὸς Ἀστὴρ τῆς ζωῆς μας. Ἐκεῖνος μᾶς βεβαίωσι, ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον παραμένει ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ δι' αὐτῆς ὁδηγεῖ ἡμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, διότι αὕτη εἶναι «στύλος καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας». Πρὸς αὐτὴν καὶ πάλιν στρέφονται τὰ βλέμματα τῆς πολυπαθοῦς καὶ ἀγωνιώσης ἀνθρωπότητος. Διότι αὕτη μόνη δύναται νὰ ὁδηγήσῃ τὰ βήματα τῶν ἀνθρώπων εἰς τὸ φῶς τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀγάπης.

Ὡς Ἐπίσκοπος καὶ Ποιμὴν καὶ Πατὴρ ὑμῶν πνευματικὸς, θέλω νὰ αἰσθανθῶ τοὺς παλμούς σας, νὰ γνωρίσω τὰς ἀνάγκας σας, νὰ ὀμιλήσω εἰς τὰς ψυχὰς σας, νὰ εἰσελθῶ εἰς τὰς καρδίας σας. Δὲν ζητῶ παρ' ὑμῶν οὐδέν. Τὰς ψυχὰς σας θέλω νὰ κερδίσω, νὰ γίνω τοῖς πᾶσι τὰ πάντα. ἵνα πάντως τινὰς σώσω.

Εἶναι ἡ καρδιά μου ἐτοίμη διὰ νὰ μοιρασθῆ μεθ' ὑμῶν καὶ τὰς χαρὰς καὶ τοὺς πόνους, τὰς ἐλπίδας καὶ τὰς ἀγωνίας, τὰ δάκρυα καὶ τοὺς θριάμβους. Δὲν ἔρχομαι σήμερον, ἵνα ἐκθέσω προγράμματα. Διότι προτιμῶ ἀντὶ τῶν λόγων τὰ ἔργα. Τὸ πρόγραμμα χρειάζεται εἰς τὴν σκέψιν, εἰς τὸν νοῦν μας. Αὐτὴν τὴν εὐσημον ὥραν σὰς προσφέρω τὴν καρδίαν μου, σὰς δίδω τὴν ἀγάπην μου καὶ τὴν στοργὴν μου ἀμέριστον. Τὴν ψυχὴν μου διαθέτω νὰ ἀγρυπνᾷ καὶ νὰ μεριμνᾷ καὶ νὰ δέεται ὑπὲρ ὑμῶν καὶ νὰ προσφέρεται ὅταν καὶ ὅσον ποτὲ ἡ ἀνάγκη τὸ καλέσῃ. Δι' ἐμὲ ἀρκεῖ ἡ ἰδικὴ σας ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσις, τὰ ἀπαstraτόντα ἐκ χαρὰς καὶ συγκινήσεως βλέμματά σας. Τῶν θερμῶν προσευχῶν σας τὴν πολῦτιμον συνδρομὴν χρειάζομαι διὰ νὰ στηρίζωμαι καὶ φωτίζωμαι, ὥστε νὰ δύναμαι νὰ στηρίζω καὶ νὰ φωτίζω. Ἀναμένω καὶ παρακαλῶ πάντας, ὅπως μὲ βοηθήσητε διὰ νὰ διεξαγάγω ἐπιτυχῶς καὶ μετὰ χαρὰς τὰ ποιμαντορικά μου καθήκοντα. Πρώτιστα πάντων ὁ εὐλαβὴς καὶ ἱερός Κλήρος τῆς Θεοσώστου Ἐπαρχίας μου καλεῖται νὰ δεῖξῃ ὀλόφυρον ἀφοσίωσιν καὶ ὑπακοὴν καὶ συμμόρφωσιν. Διότι ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἔργου μου θὰ ἐξαρτηθῆ ἐκ τῶν συνεργατῶν μου καὶ ἄμειστοι συνεργάται μου εἶσθε ὑμεῖς οἱ συλλειτουργοὶ καὶ συμπροσβύτεροι. Ἀλλὰ καὶ ὑμῶν πάντων τῶν ἐν Κυρίῳ τέκνων μου, ἀπὸ τῶν ἀρχόντων μέχρι καὶ τοῦ μικροτέρου, ἀναμένω τὴν πρόθυμον συναντίληψιν καὶ τὴν δέουσαν κατανόησιν καὶ ἐγκάρδιον ἀφοσίωσιν, ἵνα φανῶ ἄξιος τῆς πολλῆς πρὸς με τοῦ Θεοῦ εὐσπλαχνίας, ἄξιος καὶ τῆς ἐνδόξου ἱστορίας τῆς Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως ταύτης καὶ τῆς μαρτυρικῆς καὶ ἐνδόξου ἡμῶν Πατριδος ἄξιος.

Οἱ σημερινοὶ καιροὶ ἀπαιτοῦσιν, ὅπως ἡ Ἐκκλησία γίνεται πρωτοπόρος πάσης πνευματικῆς κινήσεως καὶ παντὸς κοινωνικοῦ ἔργου. Διὰ τὴν Ἐκκλησίαν οὐδεμία ὑπάρχει διάκρισις πλουσίων καὶ πτωχῶν, παιδευμένων καὶ ἀγραμμάτων, μεγάλων καὶ μικρῶν, ἰσχυρῶν καὶ ἀδυνάτων. Ὅλοι, ὡς τέκνα τοῦ οὐρανοῦ Πατρός, δικαιοῦνται ἐξ ἴσου τῆς στοργικῆς μερίμνης τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία τοὺς πάντας ἀδιακρίτως δέχεται, μὲ μίαν μόνον ἐξαιρέσιν, τὴν πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς συγκατάβασιν καὶ μὲ μίαν διάκρισιν, τὴν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Χριστοῦ τοὺς ἐλαχίστους, τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀδυνάτους δηλονότι, πρόνοιαν καὶ προστασίαν. Ἀμέριστον κατὰ ταῦτα τὸ ἐνδιαφέρον μου θὰ ἐκδηλοῦται πάντοτε διὰ κάθε κοινωνικὴν ἀνάγκην καὶ φιλανθρωπικὴν καὶ κοινωνικὴν προσπάθειαν, ἡ ὁποία θὰ μὲ εὐρίσκη πρωτοπόρον καὶ πρόθυμον προστάτην. Αὐτὸ τὸ προβάδισμα πρὸ πάντων μὲ ἐνδιαφέρει, τὸ προβάδισμα εἰς τὸ καθῆκον. Αἱ ἰδιαίτεροι συνθήκαι τῆς Θεοσώστου ταύτης Ἐπαρχίας δὲν διαφεύγουσι τὴν προσοχὴν μου. Ἡ Κομοτηνὴ, κέντρον ὀλοκλήρου τῆς Δυτικῆς Θράκης καὶ ὡς τοιοῦτο πρέπει νὰ ἀκτινοβολῆ φῶς καὶ ζωὴν καὶ εὐσέβειαν. Ἡ ἁρμονικὴ συμβίωσις τῶν Χριστιανῶν μετὰ τοῦ Μουσουλμανικοῦ στοιχείου δὲν ἀποτελεῖ μειονέκτημα, ἀλλὰ προνόμιον, διότι δημιουργεῖται ἡ εὐγενὴς ἀμίλλα καὶ διὰ τῆς ἀμοιβαίας κατανοήσεως καὶ συνεργασίας προάγεται ὁ τόπος. Τείνο-

μεν λοιπὸν καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς Μουσουλμάνους καὶ πρὸς πᾶν ἕτερον καλοπροαίρετον στοιχεῖον τὴν χεῖρα μετ' ἐμπιστοσύνης καὶ εἰλικρινοῦς διαθέσεως.

Εὐρισκόμενοι πλησίον τοῦ Σεπτοῦ Κέντρου τῆς Ὁρθοδοξίας, θὰ διατηρήσωμεν τὴν αἴγλην τῶν Παραδόσεων καὶ τὴν ὀφειλομένην εὐλάβειαν καὶ ἀγάπην πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ πρὸς τὴν Σεπτὴν Κορυφὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, τὴν Α. Θ. Παναγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸν ἡμῶν Πατριάρχην.

Ἡδὴ μετ' εὐγνωμοσύνης βαθείας στρέφω τὴν σκέψιν μου πρὸς τὴν Α. Μεγαλειότητα τῶν εὐλαβέστατον Βασιλέα ἡμῶν διὰ τὴν εὐμένειαν Αὐτοῦ, τὸν Μακαριώτατον Προκαθήμενον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ πολυσεβέστατόν μοι Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν Κύριον Σπυρίδωνα διὰ τὴν πρὸς τὴν ἐλαχιστότητά μου πατρικὴν στοργὴν καὶ τὸ διὰ τὴν Ἱερὰν ταύτην Μητρόπολιν ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον του, τὴν περὶ Αὐτὸν Ἀγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον διὰ τὴν ἀνάδειξιν μου εἰς Μητροπολίτην Μαρωνείας, τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως κ. Χρυσόστομον, ἀνθ' ὧν ἐκοπίασε καὶ ἐμόχθησεν ἐν τῇ Τοποτηρητείᾳ τῆς λαχούσης μοι Ἐπαρχίας, τοὺς περιστοιχοῦντας με κατὰ τὴν ὥραν ταύτην Σεβασμιωτάτους Ἀγίους Ἀρχιερεῖς, τοὺς δι' ἐμὲ εἰς τοὺς κόπους μακρᾶς ὁδοῦ ὑποβληθέντας, καὶ εἰς τὴν λοιπὴν ἐξ Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης πεφιλημένην συνοδείαν. Ὅλος ἰδιαιτέρως καθῆκον μου θεωρῶ νὰ διαδηλώσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου εἰς τὸν ἀγαπητὸν καὶ σεβαστόν μοι Μητροπολίτην Θεσσαλονίκης Κύριον Παντελεήμονα, παρὰ τῷ ὁποίῳ καὶ ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην καθοδήγησιν του ἐπὶ τριετίαν ὄλην διηκόνησα ὡς Βοηθὸς Ἐπίσκοπος ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Θεσσαλονίκης. Θὰ ἐνθυμοῦμαι πάντοτε τὴν πολλὴν αὐτοῦ ἀγάπην καὶ δὲν θὰ παύσω δεόμενος ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ τῆς μακροημερευσεώς του. Ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀγαπητοῦ μοι Θεοσεβοῦς λαοῦ τῆς Θεσσαλονίκης, ἀπὸ τοῦ ὁποίου οὐχὶ ἄνευ πόνου ἀποχωρίζομαι, ἐκτενεῖς πρὸς τὸν Ὑψιστον θὰ ἀναπέμπω προσευχὰς καὶ πάντοτε θὰ ἐνθυμοῦμαι τὴν ἀφοσίωσιν καὶ ἀγάπην αὐτοῦ πρὸς τὴν ταπεινότητά μου.

Λοιπὸν, τέκνα μου ἀγαπητὰ καὶ εὐλογημένα, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν.

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Οὐ μερισμὸς ἐστὶ καὶ ὀργή, Θεὸς οὐ κατοικεῖ.

(Ἰγνάτιος Θεοφάρος)

*

Ἀπειλεῖται νὰ πέσῃ ταχέως ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος δὲν στηρίζεται μόνον εἰς Σέ, Κύριε.

*

Πάντα τάξει ποιεῖν ὀφείλομεν.

(Ἄγ. Κλήμης Ρώμης)

*

Ἡ ταπεινὴ γνώσις τοῦ ἑαυτοῦ σου εἶναι ἡ ἀσφαλοτέρα δόξος πρὸς τὸν Θεόν, παρὰ ἡ βαθεῖα ἐπιστημονικὴ ἔρευνα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ λήξις τῶν μαθημάτων.

Ἡ τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ὑπὸ τῶν ἀνὰ τὴν χώραν πολυπληθεστάτων Κατηχητικῶν Σχολείων παρηγορηθεῖσα λήξις τῶν μαθημάτων τοῦ ἔτους τούτου παρέχει ἅπαξ ἔτι εἰς τὴν παροῦσαν στήλην τὴν ὠραίαν εὐκαιρίαν, ὅπως ἀναπέμνη ἐκ βαθέων θεομοιότην πρὸς τὸν οὐράνιον τῆς Ἐκκλησίας Δομήτορα δοξολογίαν, ἐπὶ τῇ παρ' ἡμῖν ὁσημέραι αὐξοῦση προόδῳ τοῦ θεσμοῦ τούτου. Ἀλλὰ καὶ ν' ἀπενθύνῃ τὸν πρὸς τοὺς ἐργάτας αὐτῶν ὀφειλόμενον δίκαιον ἔπαινον καὶ τὰ εἰλικρινῆ αὐτῆς συγχαρητήρια διὰ τὸν ἐνθουσιασμόν καὶ τὸν ζῆλον, μεθ' οὗ ἔθεσαν καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν δραστηριότητά των εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ σπουδαιότατῳ τούτῳ ἔργῳ τῆς ὑπὲρ τῶν ἀγνίων τοῦ Χριστοῦ πνευματικῆς φροντίδος τῆς.

Ἡ «ἐπιστήμη» τῆς ἀθείας.

Δημοσιεύματα ἐγκύρων σοβιετικῶν ὀργάνων φέρουσιν ὡς ἐντεινομένην καὶ πάλιν ἐν Ρωσίᾳ τὴν ουστηματικὴν ἐναντίον τῆς θρησκείας προπαγάνδα, καὶ κατὰ τρόπον μάλιστα ὑπουλον, παρ' ὅλον ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς νέας ταύτης ἀθεϊστικῆς προπαθείας χρησιμοποιούμενον προσωπεῖον δὲν εἶναι καὶ τόσο ἀδιαφανές. Ὅτι δὲν ἐπέτυχεν ἢ ἐκ τοῦ ουστάδην μάχη τῶν δικωτικῶν τῆς πίστεως, τὴν ὁποίαν ἅπαξ ἔτι ἐπεβεβαίωσαν καὶ διὰ τοῦ αἵματός των οἱ νέοι χριστιανοὶ μάρτυρες καὶ ὁμολογηταί, τοῦτο ἐπιδιώκεται ἤδη διὰ τῶν ἠπίων καὶ ἀπατηλῶν μέσων τῆς δῆθεν ἐξυπηρέτησεως τῆς ἐπιστήμης τῆς ἱστορίας τῶν θρησκείων, συνδυαζομένης πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀθείας. Καὶ τὴν ἀθειάν κυρίως ἐπιθυμοῦν καὶ προσπαθοῦν νὰ ἐξάρουν οἱ ἄθεοι θρησκειολόγοι τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως, ὡς κοινωνικὴν ἐκδήλωσιν καὶ ὡς ἀνάγκη τῶν λαϊκῶν μαζῶν ἀνέκαθεν, δῆθεν, ἐμφανιζομένη ἐν τῇ ἱστορίᾳ, εἰς ἀντίρροπον τῆς ὑπὸ τῆς θρησκείας, κατ' αὐτούς, ἀσκουμένης, τάχα, καταπίεσεως τῶν συνειδήσεων καὶ τῆς δι' αὐτῆς ὑποστηρίξεως τῶν ἐκμεταλλευτῶν τοῦ λαοῦ! Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἀκριβῶς, ἀποβλέπει καὶ ἡ ἀνασύστασις καὶ ἀναδιοργάνωσις τοῦ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος ἔτους ἐν Πετρούπολει ἀνοίξαντος καὶ πάλιν τὰς πύλας τοῦ «Μουσείου τῆς ἱστορίας τῆς Θρησκείας» τῆς αὐτόθι Ρωσικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν. Καθ' ἃ δὲ χαρακτηριστικώτατα ἐδήλωσεν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Μουσείου τούτου ἐν σχετικῇ δημοσιογραφικῇ συνεντεύξει: «Ἰδιαίτερον ἐνδιαφέροντος εἶναι τὰ ἐν τῷ τμήματι τῶν χειρογράφων εὐρισκόμενα χειρόγραφα ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῶν θρησκευτικοκοινωνικῶν κινήσεων καὶ τοῦ ἀντικληρικῶν ἀισθήματος μεταξὺ τῶν ρώσων χωρικῶν κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα».

Δὲν ἀποροῦμεν...

Οἱ καὶ καθ' ἅπασαν τὴν ἀγανῆ ρωσικὴν Ἐπιπορτίαν ὑπερεπληρώθησαν πιστῶν κατὰ τὰς ἐορτὰς τοῦ ἐφετεινοῦ Πάσχα καὶ ὑπῆρξε συγκινητικωτάτη

ἡ εὐλαβὴς προσήλωσις, μεθ' ἧς οὗτοι συμμετέσχον τῶν δημοσίων λατρευτικῶν ἐκδηλώσεων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ ἀθρόα τούτων προσέλευσις εἰς τὰ Μυστήρια τῆς σωτηρίας. Τοῦτο δὲ προὐκάλεσε τὸν θαυμασμόν καὶ τὴν ἀπορίαν τῶν δημοσιογράφων, οἵτινες διερωτῶνται περὶ τῆς αἰτίας τοῦ ματαίας ἀποδεικνύοντος τὰς προσπάθειάς τῆς ἀθεϊστικῆς προπαγάνδας φαινομένου τούτου. Ἀλλ' ἡμεῖς δὲν ἀποροῦμεν διότι γνωρίζομεν, ὅτι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ δὲν καταστρέφουν ποτὲ αἱ χεῖρες τῶν ἀνθρώπων καὶ ὅτι εἶχεν ἀπόλυτον δίκαιον ὁ σοφὸς Γαμαλιήλ, εἰπὼν πρὸς τοὺς συγχρόνους του πρώτους διώκτας τῶν κηρύκων τοῦ Ἐδᾶγγελίου: «Ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ ἐάσατε αὐτούς· ὅτι ἐάν ἡ ἐξ ἀνθρώπων ἢ βουλή αὐτῆ ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθῆσεται· εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστίν, οὐ δύνασθε καταλῦσαι αὐτό, μήποτε καὶ θεομάχοι εὐρεθῆτε». Διοχιλιετῆς δὲ ἱστορία φανερῶν καὶ ἀφανῶν τῆς Ἐκκλησίας ἀντιδράσεων, πᾶν ἀνθρώπινον μέσον μετελθοῦσῶν ἴνα κλονίσωσι ταύτην, ὄχι μόνον οὐδὲν ἴσχυσε κατ' αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ τὸ ὅλον ἐναντίον πάντοτε ἐπέτυχον, τὴν στερέωσιν καὶ τὴν αὐξήσιν αὐτῆς! Διότι αὐτὸ εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς, Ὅστις μᾶς διεβεβαίωσεν, ἅπαξ διὰ παντός, ὅτι «Καὶ πύλαι Ἄδου οὐ κατισχύουσιν αὐτῆς».

Πρὸς ἡμᾶς!

Ἀνεξαρτήτως ὅμως, ἐν πάσῃ περιπτώσει, τοῦ θαυμαστοῦ τούτου ἱστορικῶν φαινομένου, τοῦ ὀφειλομένου εἰς τὴν θείαν προέλευσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ παντοδύναμον τῆς Ἐκκλησίας Του στήριξιν, δὲν ἔπαυσε ποτε ν' ἀποτελῆ καθήκον τῶν πιστῶν ἀπαραίτητον καὶ ἐπιτακτικὸν ἢ εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς ἀφιέρωσις ὅλων αὐτῶν τῶν δυνάμεων, ἐν ἀπολύτῳ πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν πίστει καὶ ἐν ἀδιατάρακτῳ πρὸς ἀλλήλους ὁμοιοῖα καὶ συνεργασία. Καὶ ἐπίσης δὲν ἔπαυσε ν' ἀποτελῆ χρέος πάντων τῶν εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας τεταγμένων ἢ σύντονος μέριμνα πρὸς στήριξιν καὶ ἐνθάρρουνσιν τῶν πιστῶν τῆς καὶ πρὸς ἔγκαιρον ἀντιμετώπισιν τῶν ἀντιθέων ρευμάτων, δι' ὅλων τῶν μὴ ἀντικειμένων εἰς τὴν εὐαγγελικὴν ἀρετὴν μέσων, καὶ δὴ καὶ διὰ τῆς συνεργείας καὶ τοῦ συντονισμοῦ ἅπασῶν τῶν ἐκασταχοῦ πνευματικῶν καὶ ἠθικῶν δυνάμεων τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος. Τὸ τελευταῖον δὲ τοῦτο εἶπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε ἐπιβάλλεται εἰς τὰς ἡμέρας μας — θὰ τὸ ἐπαναλάβωμεν καὶ πάλιν —, κατὰ τὰς ὁποίας αἱ ἐξ οἰασθήποτε πλευρᾶς δυνάμεις τοῦ ψεύδους ἐμφανίζονται στενωτάτα συνηνωμένοι ἐναντίον τῆς Ἀληθείας, ἥτις ἀποτελεῖ τὸν κοινὸν στόχον τῶν καταστρεπτικῶν προσπαθειῶν των. Ἀλλ' ἔχομεν, ἄρα γε, πάντες τὴν κοινὴν συνείδησιν τῆς ἐπιτακτικῆς ταύτης ἀνάγκης; Καί, ἂν τοῦτο συμβαίη, τί πράττομεν ἢν' ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὴν ἀπαίτησιν αὐτῆν τῶν καιρῶν; Τί ἄλλο; «Δάκνομεν ἀλλήλους καὶ κατεσθίωμεν», χωρὶς νὰ φοβώμεθα «μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῶμεν»!...

Πρὸς ἡμᾶς, ἀδελφοί!

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος, τηλεγραφικῶς πληροφορηθεῖσα παρὰ τῶν οἰκείων Μητροπολιτῶν τὰς ἐκ τῶν τελευταίων σεισμῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Δημητριάδος, Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων καὶ Τρίκκης καὶ Σταγῶν ἐπελθούσας καταστροφάς, ἐξεδήλωσε διὰ τηλεγραφημάτων τοῦ Μακ. Προέδρου αὐτῆς τὴν πρὸς αὐτοὺς τε καὶ τὰ δοκιμασθέντα ποιμνία αὐτῶν βαθεῖαν συμπάθειάν της καὶ ἠύχθη τὴν θεόθεν ἐνίσχυσιν πρὸς σθένεσιν τῶν δοκιμασθέντων καὶ ἀνοικοδόμησιν τῶν ἐρειπίων.

Ἡ Ἱ. Σύνοδος, ἀποβλέπουσα εἰς τοὺς ἐθνικοὺς σκοποὺς, οὓς προτίθεται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ Κράτος διὰ τοῦ «Ἐθνικοῦ Παραγωγικοῦ Δανείου», ἐξπέλυσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 1391/768 Ἐγκύκλιον αὐτῆς πρὸς τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, δι' ἧς συνιστᾶται ἡ ὑποστήριξις τῆς κρατικῆς ταύτης ἐνεργείας.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1390/767 Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου τῆς 26-5-954 πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρεκλήθησαν οὗτοι, ὅπως μεριμνήσωσι διὰ τὴν ἐπὶ δύο συνεχεῖς Κυριακὰς ὡς καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ἀναλήψεως ἐπ' ἐκκλησιαστικῶν ἀνάγκων τῆς πρὸς τὸν εὐσεβῆ Ἑλληνικὸν λαὸν προαναφερθείσης Ἐγκυκλίου καὶ ὅπως συστήσωσιν ἀρμοδίως τοῖς Ἐφημερίοις, τοῖς Ἐκκλησι. Συμβουλοῖς, τοῖς Ἡγουμενοσυμβουλοῖς καὶ πᾶσι τοῖς Ἰδρύμασι τῶν Ἐπαρχιῶν αὐτῶν, ἵνα ἐγγραφῶσιν εἰς τὸ περι οὗ αὕτη «Ἐθνικὸν Παραγωγικὸν Δάνειον» πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἐθνικῶν σκοπῶν, οἵτινες ἐπιδιώκονται δι' αὐτοῦ.

Ἐγκρίσει τῆς Ἱ. Συνόδου ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ Θεσσαλονικῆς θέλει ἐκπροσωπηθῆ εἰς τὴν ἐν Ἐναστόπ Συνέλευσιν τοῦ Π. Σ. τῶν Ἐκκλησιῶν ὑπὸ τῶν καθηγητῶν αὐτῆς κ. κ. Δ. Μωραΐτου, Ι. Τράκκα καὶ Μ. Σιώτη.

Ἀποστολικὴ Διακονία. Τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον συνεδρίασεν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου τῆς 22α καὶ τῆς 27η λήγοντος μηνός.

Διὰ τοῦ Παγκοσμ. Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν προσεφέρθη ὑπὸ τῆς «Ἐκκλησίας τῶν ἀδελφῶν» καὶ τῆς «Ἐπισκοπικῆς Ἐκκλησίας» τὸ ποσὸν τῶν 20 χιλιάδων δολλαρίων, πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν δύο ὁρόφων τοῦ ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ Ἱ. Προσκυνηματος τῆς Ἁγ. Βαρβάρας (Δαφνίου) ἀνεγειρομένου κτιρίου τοῦ Οἴκου Φοιτηρίας, ἀπολύτως ἀναγκαιούτων διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους ἔναρξιν τῆς λειτουργίας τῆς «Σχολῆς Διακονισσῶν».

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐξεδόθησαν κατ' αὐτὰς εἰς τὴν σειράν τῶν διὰ τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς νέους βιβλίων αὐτῆς καὶ ἐτέθησαν ἤδη εἰς κυκλοφορίαν τὰ ἐξῆς νέα βιβλία: 1) Δηγήματα, τεύχος α'. 2) Χριστούγεννα—Πρωτοχρονιά. Θεατρικαὶ Σκηναὶ ὑπὸ Εὐστρ. Χατζηπαναγιώτου κ. ἑ. 3) Δαμιανοῦ Στρουμπούλη, Δαυῖδ Λίβιγκστον. 4) Πρεσβ. Κωνστ. Ἀνδρουλάκη, Τὰ καλὰ μας τὰ παιδιὰ. Θεατρικαὶ Σκηναί. Ἐκαστον τούτων τιμᾶται δρχ. 5.

Ἐκυκλοφόρησαν τὰ ὑπ' ἀριθ. 29 τεύχη τῶν Περιδικῶν «Τὸ Χαρούμενο Σπίτι» καὶ «Τὰ Χαρούμενα Παιδιά» τοῦ παρελθόντος μηνός Μαΐου.

Παρεδόθησαν τοῖς Ἱ. ναοῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς πρὸς διανομὴν καὶ ἐστάλησαν πρὸς τὰς ζητησάσας τοῦτο Ἱ. Μητροπόλεις τὰ ὑπ' ἀριθ. 58—61 φύλλα τοῦ ἐβδομαδιαίου θρησκευτικοῦ δελτίου «Φωνὴ Κυρίου».

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίας τοῦ ἀειμνήστου προκατόχου αὐτοῦ Ἀρχιεπισκόπου Δαμασκηνοῦ, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος τῆς 16ῃ λήξαντος μηνός, προέστη μνημοσύνου ὑπὲρ μακαρίας

μνήμης καὶ ἀναπαύσεως αὐτοῦ, τελεσθέντος ἐν τῷ Ἱ. ναῷ τοῦ Ἀ' Νεκροταφείου Ἀθηνῶν.

Ἐπίσης, ἡ Α. Μακαριότης προέστη τοῦ μνημοσύνου τοῦ ἀειμνήστου Παναγῆ Τσαλδάρη, καὶ τῆς κηδεῖας τῆς Εὐθαλίας Ἀδάμ μεγάλην ἐπὶ 30ετίαν κοινωνικὴν δράσιν ἐπιδειξάσης.

Τῇ πρώτῃ τῆς χθὲς ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἐξάρχος τοῦ Παναγίου Τάφου Ἀρχιμ. κ. Ἰάκυνθος, ἐπέδωκεν εἰς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον τὸν ἀπονεμηθέντα ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Μεγαλόσταυρον τοῦ Παναγίου Τάφου.

Τῇ αὐτῇ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐδέχθη εἰς μακρὰν συνεργασίαν τὸν Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας κ. Γεροκωστόπουλον.

Ἀθήμερον μ. μ. ὁ Μακαριώτατος μεταβὰς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ τοῦ Ὑποδιοικητοῦ τῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος κ. Γρηγορίου συνειργάσθη μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Παπαγιάννη.

Τῇ ἑσπέρᾳ τῆς αὐτῆς παρηκολούθησεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρνασσοῦ» διάλεξιν τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ κ. Γεωργίου Μελά με θέμα: «Τὸ δίκαιωμα τῆς αὐτοδιαθέσεως τῶν λαῶν καὶ ἡ Ἑλλάς».

Ἡ Α. Μακαριότης προήδρευσε συνεδριῶν τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΟΔΕΠ τῆς 9ῃ καὶ τῆς 16ῃ λήξαντος μηνός καὶ τοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς 22α καὶ τῆς 27η.

Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν δεκαπενθήμερον ἡ Α. Μακαριότης ἐδέχθη τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Κυθωνιῶν κ. Ἀγαθάγγελον, τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ἠλιουπόλεως κ. Γεννάδιον, τὸν Ἀρχιγραμματέα τῆς Ἱ. Συνόδου τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου κ. Ἰάκωβον, τοὺς Δανοὺς Ἀρχιτέκτονας κ. Morigens Koch καὶ Hennig Hellen, τὸν Νομάρχην Ἀττικῆς κ. Παπαρρηγόπουλον, τὸν παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἐξωτερικῶν Διτὴν Ἐκκλησιῶν κ. Γρίβαν, τὸν πρώην Ὑπουργὸν κ. Ἀθηνογέννην, τὸν πρώην Ὑπουργὸν κ. Λαμπρόπουλον, τὸν βουλευτὴν Βόλου κ. Σιμαρᾶν, τὸν βουλευτὴν Κωνσταντινουπόλεως κ. Χατζόπουλον, τὸν καθηγητὴν κ. Ν. Λούβαριν μετὰ τοῦ γερμανοῦ δρος Κούιερ κ.ἄ.

Ριζάρειος Ἐκκλ. Σχολή. Γενομένων ἀρχαιρεσιῶν πρὸς ἀνάδειξιν τοῦ νέου Δ. Συμβουλίου τῆς τῷ 1925 τὸ πρώτον συσταθείσης καὶ τῷ 1948 ἀναδιοργανωθείσης «Ἐνώσεως Ἀποφοίτων Ριζαρείου Σχολῆς», ἐξελέγησαν οἱ κ.κ. Γ. Σωτηρίου Πρόεδρος, Βασ. Βέλλας Ἀντιπρόεδρος, αἰδ. Ἐμμ. Γ. Μυτιληναῖος Γεν. Γραμματεὺς, Ἀθ. Τρυγωνίδης Ταμίας καὶ Παν. Μπρατσιαῖτης, Ἰω. Θεοδωρακόπουλος, Γεράς. Κονιδάρης, Σοφ. Λώλης, Ἄνδρ. Λεβαντῆς καὶ Λ. Τσιτσιπῆς Σύμβουλοι.

Πρωτοβουλία τῆς Ἐνώσεως Ἀποφ. Ριζαρ. Σχολῆς ἐτελέσθη ἐν τῷ Ἱ. ναῷ τῆς Σχολῆς τῇ προπαραελθούσῃ Κυριακῇ, 23ῃ λήξαντος μηνός, ἐπιμνημόσυνος θείας Λειτουργίας ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν αἰοδιμῶν Ριζαρῶν, τοῦ ἀειμνήστου Προέδρου τῆς Ἐνώσεως καθηγητοῦ Κωνσταντίνου Δουβουνιώτου καὶ πάντων τῶν μεταστάντων Ἐφόρων, Διευθυντῶν, Καθηγητῶν καὶ Μαθητῶν τῆς Σχολῆς. Κατ' αὐτὴν ὠμίλησεν ἐπικαίρως ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως Ἀκαδημαϊκὸς κ. Γεώργιος Σωτηρίου.

ΕΠΑΡΧΙΑΙ

Ἱερά Μητρόπολις Μυτιλήνης

Πληροφορούμεθα ἐκ Μυτιλήνης ὅτι: Τῇ Κυριακῇ τοῦ Παράλυτου ἐτελέσθη αὐτόθι μετὰ πάσης λαμπρότητος καὶ ἐν πρωτοφανεῖ συρροῇ εὐσεβῶν ἐξ ἀπάσης τῆς νήσου ἡ ἑτησία ἑορτὴ τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ ἱεροῦ λειψάνου τοῦ ἁγ. Νεομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Βυζαντίου, καθ' ἣν ἐλιτανεύθη ἐν λαμπροτάτῃ ἐκκλησιαστικῇ πομπῇ τὸ ἱερὸν λειψάνον. Μετὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου συνιερουργήσαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος καὶ Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Ἰάκωβος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Χριστοφόρος ἀφίκετο εἰς Ἀθήνας ἀεροπορικῶς τῆ 27ῃ λήξαντος μηνός.

— Τῆ προχθές Κυριακῇ ἡ Α.Θ.Μ. ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ ἐνταῦθα Μετοχίῳ τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, ἀπὸ τῆς ἐπομένης δ' εἰσήχθη εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ πρὸς ἰατρικὴν παρατήρησιν.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τόμος Α' σελ. IV+538, Θεσσαλονίκη 1953.

Ἐν ἰγχοῦς ἐκυκλοφόρησεν ὁ μετὰ χεῖρας πρῶτος τόμος τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπετηρίδος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ὅστις ἐπιβάλλεται εἰς τὸν ἀναγνώστην, οὐ μόνον διὰ τοῦ ὄγκου του, ἀλλὰ πρωτίστως διὰ τῆς σοβαρότητος, τῆς πρωτοτυπίας καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης τῶν ὑπὸ τῶν συγγραφέων θιγομένων καὶ ἀναπτυσσομένων θεμάτων.

Ἡ νεαρὰ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς συμπτωτικῆς, εἰς δυσκόλους ἐθνικὰς ἡμέρας ξενικῆς κατοχῆς συσταθεῖσα καὶ ὑπὸ δυσκόλους περιστάσεις βίωσασα τὴν πρώτην δεκαετηρίδα αὐτῆς, ἔκομε γενναίαν καὶ ἐπιβλητικὴν τὴν ἐμφάνισίν της διὰ τοῦ μετὰ χεῖρας πρώτου τόμου τῆς ἐπιστημονικῆς τῆς ἐπετηρίδος.

Εἰς τὸν τόμον τούτον συνεργάζονται οἱ καθηγηταὶ αὐτῆς κ. κ. Κ. Μπόνης, Ἐδστάθιος Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, Γ. Κονιδάκης, Ἡ ἄρσις τοῦ Βουλγαρικοῦ σχίσματος, Β. Ἰωαννίδης, Ἡ Καινὴ ἐντολὴ τῆς ἀγάπης καὶ ὁ ἦμος αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Ἁγ. Παύλου ἐν Α' Κορ. 13, Δ. Μωραΐτης, Εἰσαγωγή εἰς τὴν Λειτουργικὴν καὶ τὴν λειτουργικὰς σπουδὰς, Β. Ἐξαρχος, Τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ ἐξ ἐπόψεως ὀρθοδόξου, Μ. Σιώτης, Ἱστορία καὶ Ἀποκάλυψις κατὰ τὴν ἐπιστήμην τῆς Κ. Διαθήκης, καὶ Π. Πολάκης, Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία καὶ ὁ κόσμος τῶν Βαρβάρων. Ἡδη οἱ τρεῖς πρῶτοι συγγραφεῖς τοῦ τόμου τούτου καθηγηταί, εἶναι καθηγηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Καὶ ἀπλῆ μόνον ἀνάγνωσις τῶν τίτλων προκαλεῖ τὸ ἄμεσον ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγνώστου ἐπὶ τῶν ἐρευνημένων θεμάτων, τῶν ὁποίων τὴν πρωτοτυπίαν, ἀμιλλᾶται ἡ σοβαρότης καὶ ἡ βαθεῖα ἐπιστημονικὴ ἐρευνα καὶ ἀντικειμενικότης.

Χαίρει ὁ ἀναγνώστης διὰ τὴν πρώτην αὐτὴν ἐπιστημονικὴν ἐμφάνισιν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Θεσσαλονίκης, ἥτις ἐπεβεβαίωσεν οὕτω τοὺς πόθους καὶ τὰς ἐπιδοκίμας ἐλπίδας τῶν ἰδρυτῶν της καὶ τοῦ ἔθνους διὰ τὸν σκοπὸν της εἰς τὰς βρογείους ἐπαρχίας τῆς Χώρας. Δὲν ἀπομένει δὲ εἰς τὸν γράφοντα παρὰ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐν κατακλείδι τοῦ προλογίζοντος κοσμητῆρος αὐτῆς εὐχὴν, ὅπως ὁ τόμος οὗτος ἀποβῇ καλὴ ἀπαρχὴ καὶ προσφορὰ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Ἐπιστήμην μακρῶς καὶ γονίμου χρυσοῦς πνευματικῆς σειρᾶς.

Σ. Δ. Α.

Ἰωάννου Ν. Φραγκοῦλα, Καθηγητοῦ. Μαθήματα Ἐκκλησιαστικῆς Ρητορικῆς, Βοστώνη 1952.

Μετὰ μεγάλην χαρὰν πάντοτε βλέπομεν ὀρθόδοξα θεολογικὰ βιβλία νὰ ἐκδίδονται εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Ὁ Θεολόγος κ. Ἰ. Φραγκοῦλας, Καθηγητῆς τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, γνωστός εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὰς ἐργασίας του διὰ τὴν Σκίαθον καὶ τὸν Ἀλέξανδρον Μωραΐτιδην, μᾶς παρουσιάζει εἰς μίαν ἐξαιρετικῶς καλλιτεχνικὴν ἐκτύπωσιν τὴν πρώτην Ἐκκλησιαστικὴν Ρητορικὴν τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικῆς Θεολογίας. Βεβαίως διὰ τοὺς φοιτητὰς τῆς Σχολῆς του προορίζεται καὶ εἰς αὐτοὺς εἶναι ἄλλως ἀφιερωμένον. Εἰς τὰς 88 σελίδας του μᾶς παρουσιάζει ὀλόκληρον τὴν ὕλην τοῦ σχετικοῦ μαθήματος μετὰ σαφηνεῖαν καὶ περιεκτικότητα,

ἀλλὰ δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν θεωρίαν, περιλαμβάνει ἀρκετὰ ὑποδείγματα ἢ διαγράμματα ἐκκλησιαστικῶν λόγων ἢ ὁμιλιῶν, τὰ ὅποια ἀσφαλῶς θὰ βοηθήσουν κατὰ πολὺ τοὺς φοιτητὰς, ἀλλὰ καὶ κάθε ἱεροκλήρικα. Πρέπει νὰ συγχαρῶμεν τὸν κ. Φραγκοῦλαν, διότι τιμᾷ τὴν Ἑλληνικὴν Θεολογίαν καὶ δὲν ἀρκεῖται μόνον εἰς τὴν διδασκαλίαν του, ἀλλὰ καὶ μετὰ συγγραφᾶς ἀναπτύσσει τὴν ἐν Ἀμερικῇ ὀρθόδοξον Ἑλληνικὴν θεολογικὴν βιβλιογραφίαν.

Ν. ΜΠΟΥΓΑΤΣΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἐπερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. «ΘΕΟΛΟΓΙΑ» ἐπιστημονικὸν περιοδικὸν ἐκδιδόμενον κατὰ τριμηνίαν. Τόμος ΚΕ' (1954), τεῦχος α'. Ἰανουάριος — Μάρτιος. Περιεχόμενα: Χρυσοστόμου Α. Παπαδοπούλου (†), Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Ἐπὶ τῇ 1900ῃ ἐπετειῷ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Εὐλογίου Κουρίλα, Μητροπολίτου Κορυθαῖας, Ἱστορία καὶ ἀνέκδοτα τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐρανοσθέντα ἐκ τῶν περιγραφέντων κωδίκων. Βασιλείου Γ. Ἀτέση, Μητροπολίτου πρ. Λήμνου, Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σύρου καὶ Τήνου Δανυὴλ Κοντούδης. Κ. Δυοβουνιώτου (†), Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Αἱ ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Κυρίου τοῦ Πατρὸς θερησκευτικαὶ γῶμαι καὶ κρίσεις αὐτοῦ περὶ διαφόρων προσώπων. Π. Μπρατσιώτου, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καὶ ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία. Π. Ν. Τρεμπέλα, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Αἱ εὐχαὶ τοῦ Ὁρθοῦ καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ. Ἀρχιμ. Χρυσ. Θέμελη, Ἀρχιεραματωῦ τῆς Ἐπερὰς Συνόδου, Αἱ ἐπισκοπαὶ Πορθμοῦ, Αὐλώνας, Αἰδηψοῦ, Ζάρκων καὶ Καναλιῶν. Δ. Η. Κωνσταντινίδης, Ἀρχιεπίσκοπος Ἐπιμηλοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνείου, Ὁ Ναὸς τοῦ Σολομῶντος. Δ. Π. Πασχάλη (†), Ἡ ἐν Ἀνδρῶν μονὴ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἐπιτελεσμένη τῆς Παναγίας Παναχράντου. Ἀρχιμ. Π. Πολάκης, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Ἱστορικαὶ προϋποθέσεις τοῦ πρωτείου τοῦ ἐπισκόπου Κωνηπόλεως. Ε. Χρυσανθοπούλου, Τὰ βιβλία θαυμάτων τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, τὸ Χρονικὸν τῆς Μονεμβασίας καὶ αἱ σλαβικαὶ ἐπιδρομαὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Κριτικὸν καὶ Βιβλιογραφικὸν Δελτίον.

Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς, ἐκδιδόμενη ὑπὸ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τόμος Α', Θεσσαλονίκη 1953.

Μ. Β. Κυριακάκη, Ὁ ὕμνος τῆς Παρθένου Μαρίας, Ἀθήναι.

Δ. Α. Σταθοπούλου, Ἐδίψησεν ἡ ψυχὴ μου..., Ἀθῆναι 1954.

Ἀρχιμ. Νικ. Βαφειδου, Ἡ Ἰσραηλιτικὴ κοινότης Διδυμοτείχου, Ἀθῆναι 1954.

Δ. Σ. Σαβράμη, Αἱ περὶ Ἐκκλησίας ἰδέαι τοῦ Ἰ. Σκαλτσούν, Ἀθῆναι 1954.

Χ. Ι. Σουλιώτου, 1) Ἡ Ἀγάπη 2) Ἡ Διάσπασις, Ἀθῆναι 1954.

Greek Orthodox Servicemen's Manual, N. York 1954. Archbishop Michael, The schism of the Roman Catholic Church from the Eastern Orthodox 1054-1954, N. York.

N. D. Typaldos, I am a Greek Orthodox (An outline of the Greek Orthodox Catechism) N. York.

Jean L'ermite, τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, Ὁ ἐγκέφαλος καὶ ἡ Σκέψις, ἡ ἐνσάρκωσις τοῦ πνεύματος μετὰ φρασις. Δημ. Ε. Χαρακόπου ἱατροῦ ἐκ τῶν μελετῶν «Ψυχολογία καὶ Ζωή», τοῦ Ἰνστιτούτου Ἰατρικῆς Ψυχολογίας καὶ Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς, Ἀθῆναι 1954 (σελ. 179).

Ε. Π. Φωτιάδου, Περὶ τοὺς Τρεῖς Ἐράρχας. Ἀνάτυπον ἐκ τῶν «Ἀκτιῶν». Ἀθῆναι 1954.

Ἰωάννου Παναγιωτίδου Καθηγητοῦ, Ἡ δίχρομη ἀσπίδα. Ἐκδόσεις τοῦ περιοδικοῦ «Φῶς». Σταμπούλ 1954.

Σύλλογος «Τὸ Ἑλληνικὸν Φῶς», Ἀπολογισμὸς τῆς πρώτης πενταετίας. Ἀθῆναι 1954.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἐπιστολαί, ἄρθρα, βιβλία, περιοδικὰ καὶ φύλλα ἐπ' ἀνταλλαγῆ: Περιοδικὸν «Ἐκκλησία», Μοσχονησίων 12α. Ἀθήνας 8 (Τηλέφ. 82-219).

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται, δέον δὲ νὰ εἶναι ἀπολύτως εὐανάγνωστα καὶ γεγραμμένα ἐπὶ τῆς μιᾶς μόνον ὄψεως τοῦ χάρτου.

Χρηματικά ἐμβάσματα διὰ τὴν «Ἐκκλησίαν» καὶ τὴν «Θεολογίαν»: Πρὸς τὸν Διαχειριστὴν τῆς «Ἐκκλησίας», Φιλοθέης 19, Μέγαρον Ἀρχιεπισκοπῆς. Ἀθήνας (Κ).

Πᾶσα μεταβολὴ διεθύνσεως δέον νὰ ἀνακοινοῦται ἀμέσως εἰς τὴν διεύθυνσιν (Περιοδικὸν «Ἐκκλησία», Φιλοθέης 19, Ἀθήνας, Μέγαρον Ἀρχιεπισκοπῆς), σημειουμένης ἀπαραιτήτως τῆς θέσεως, ἐξ ἧς ἢ μετὰθεσις. Ἄλλως, ἀποβαίνει ἀδύνατος ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου εἰς τὴν νέαν διεύθυνσιν.

Ἰ. Μητρόπολιν Δημητριάδος. Ἐλάβομεν τὰ ὑπ' ἀριθ. 771]31.5.54, 771]17.5.54, 822]20.5.54, 890]29.5.54 καὶ 891]31.5.54 ἡμέτερα ἔγγραφα καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν. Ἰ. Μητρόπολιν Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας. Ἐλάβομεν τὰ ὑπ' ἀριθ. 411]7.5.54 καὶ 464]24.5.54 ἡμέτερα ἔγγραφα καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν. Ἰ. Μητρόπολιν Ἐλευθερουπόλεως. Ἐλάβομεν τὸ ὑπ' ἀριθ. 121]17.5.54 ἡμέτερον ἔγγραφον σὰς εὐχαριστοῦμεν. Ἰ. Μητρόπολιν Ἐλασσώνος. Ἐλάβομεν τὸ ὑπ' ἀριθ. 166]19.4.54 ἡμέτερον ἔγγραφον σὰς εὐχαριστοῦμεν. Ἰ. Ἐπισκοπὴ Πέτρας. Ἐλάβομεν τὸ ὑπ' ἀριθ. 243]126]10.5.54 ἡμέτερον ἔγγραφον καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν. Αἶδσο. Κίτσον Νικ., Ρεῖκια Ἀργης. Ζητηθέντα ἀπεστάλησαν. Αἶδσο. Τερζῆν Θεοφ., Πάτρας, Πιπερίγκον Κωνστ., Ἀγ. Παρασκευὴν Ἀττικῆς, Καλλιντζέρην Χρ., Πηγὴν Κονίτης καὶ Παπαγεωργίου Πολύκ., Κλεπῶν, Ναυπακτίας. Ἀλλαγὴ διεθύνσεώς σας ἐγένετο. Αἶδσο. Καλογερόπουλον Δημ., Ἀν. Φιγαλιά, Ἀνδριτσαινῆς καὶ Χατζηγεωργίου Θ., Αὐλάτια, Ἄνδρου. Ἐνεγράφητε. Αἶδσο. Μασούραν Χρ., Προσῆλιον, Ἰωαννίνων, Παπαδόπουλον Δημ., Ζαχάρω, Ὀλυμπίας καὶ Κουβουκλιώτην Βασ., Δράμαν. Ζητηθέντα ἀπεστάλησαν ἐνεγράφητε.

= Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α =

Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46 κ. ἐ. τοῦ Ἀν. Νόμου 2200]40 «περὶ Ἰ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων Νόμων καὶ Διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς ἐν τῷ Ἰ. Ναῶ τῆς Θείας Μεταμορφώσεως (Μοσχάτου) ὑπαρχούσης κενῆς θέσεως ἐνός τακτικοῦ ἐφημερίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν ἐφημερικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διακηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «Ἐκκλησία» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα πιστοποιητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27ῃ Μαΐου 1954

† Ὁ Ἀθηνῶν Συμπρίδων

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἡλείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200]1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν Ἱερῶν Ναῶν: 1) Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Ἀνδραβίδας, 2) Ἀγ. Δημητρίου Ἀρβανίτη, 3) Ἀγ. Γεωργίου Ἀσπρων Σπιτιῶν, 4) Κοιμ. Θεοτόκου Βουλαγμένης, 5) Ἀγ. Δη-

μητρίου Καρδιακαῦτι, 6) Ἀγ. Παρασκευῆς Κελεβῆς, 7) Κοιμ. Θεοτόκου Μάγειρα, 8) Ἀγ. Δημητρίου Ἀγίας Μαύρας (Σαμπάναγα), 9) Ζωοδ. Πηγῆς Ρετούνης καὶ 10) Ἀγ. Νικολάου Σαββαλίων, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ Νόμου δριζύμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν μιᾶς τῶν ἐν λόγῳ θέσεων, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικά των, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Πύργῳ τῇ 7 Ἰουνίου 1954

† Ὁ Ἡλείας Γερμανός

Ἰ. Μητρόπολις Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὄρους καὶ Ἀρδαμερίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46 κ. ἐ. τοῦ Α.Ν. 2200]40 «Περὶ Ἰ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων Νόμων καὶ Διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἐν τῷ Ἰ. Ναῶ Ἀγίου Βασιλείου Μεγάλης Παναγίας δύο κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς θέσεις ταύτας καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διακηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «Ἐκκλησία» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀρναίᾳ τῇ 15 Μαΐου 1954

† Ὁ Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὄρους καὶ Ἀρδαμερίου Κυπριανός

Ἱερὰ Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Στερουμένης τῆς ἐνορίας Μαμουσιᾶς τακτικοῦ Ἐφημερίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200 «περὶ Ἰ. Ναῶν καὶ ἐφημερίων» προβλεπόμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετὰ ταῦτα θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων.

Ἰουνίου τῇ 18 Μαΐου 1954

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Ἀγαθόνικος

Ἱερὰ Μητρόπολις Κορινθίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ 2200]40 «περὶ Ἰ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» Α.Ν. ὑπ' ἀρθρ. 9 τοῦ 415]47 Ν.Δ. καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου δριζύμενα προσόντα νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τοῦ Ἐφημερίου τοῦ ἐν Δερβενίῳ Ἰ. Ναοῦ Ἀγ. Ἰωάννου, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ὄχι ἄνω Νόμου δριζύμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι ἐφημέριοι τοῦ ὄχι ἄνω Ἰ. Ναοῦ.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 17 Μαΐου 1954

† Ὁ Κορινθίας Προκόπιος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ 2200]40 «περὶ Ἰ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» Α.Ν. καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου δριζύμενα προσόντα νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τοῦ Ἐφημερίου τοῦ ἐν Καλαμακίῳ Ἰ. Ναοῦ Κοιμ. Θεοτόκου ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ὄχι ἄνω Νόμου δριζύμενα πιστοποιητικά, προκειμένου ν' ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι ἐφημέριοι τοῦ ὄχι ἄνω Ἰ. Ναοῦ.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 24 Μαΐου 1954

† Ὁ Κορινθίας Προκόπιος

Ἱερὰ Μητρόπολις Μαντινείας καὶ Κυνουρίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 46 τοῦ Α.Ν. 2200]1940 «περὶ Ἰ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ τὰς τούτῳ σχετικὰς διατάξεις, προσκαλοῦμεν τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ χεירוτονηθῶσιν ὡς τακτικοὶ Ἐφημέριοι εἰς

τινα τῶν Ἑνοριῶν τῶν χωρίων, Ἀλωνισταίνης, Νεοχωρίου (Μαντινείας), Σταδίου (Τεγέας), Τσελεπάκου, Περδικόβρυσης, Καράτουλα, Κάτω Κολλινῶν, Κερασταρίου, Κουτρομπουχίου, Ἄστρους, Παραλίου Ἄστρους, Πέρα Μελάνων, καὶ Ἁγ. Αἰκατερίνης Λεωνιδίου ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «Ἐκκλησία» ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ εἰρημένου Νόμου, ἀπαιτουμένων πιστοποιητικῶν, προκειμένου νὰ ἀνακηρύξωμεν ὑποψηφίους διὰ τὰς Ἑνορίας ταύτας.

Ἐν Τριπόλει τῆ 8 Μαΐου 1954

† Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Γερμανὸς

Ἱερά Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 717]26-5-54 προκηρύξεως αὐτῆς, συνφά τῷ ἄρθρῳ 26 τοῦ Ἀν. Νόμου 2200]1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλεῖ τοὺς βουλομένους ὅπως μέχρι τῆς 29ης Ἰουνίου ἐ. ἔ. ὑποβάλωσιν αἰτήσεις ὑποψηφιότητος μετὰ τῶν νομίμων πιστοποιητικῶν, πρὸς συμμετοχὴν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς χηρευούσης θέσεως τακτικῶν Ἐφημερίων ἐν τῇ ἐνορίᾳ Ἄσωπου τ. δ. Ἄσωπου.

Ἐν Σπάρτῃ τῆ 26 Μαΐου 1954.

† Ὁ Μονεμβ. καὶ Σπάρτης Διονύσιος

Ἱερά Μητρόπολις Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης

Χηρευουσῶν τῶν ἐνοριῶν 1) Ἁγίας Παρασκευῆς Ν. Ἀμμοτόπου, 2) Ἁγίων Ἀποστόλων Νεζεριῆς καὶ 3) Γεν. Θεοτόκου Παχυκαλάμου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς θέσεις ταύτας ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλωσιν ἡμῖν αἴτησιν μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν διὰ νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων συμφῶνως τῷ Νόμῳ.

Ἐν Πρεβέζῃ τῆ 12 Μαΐου 1954

† Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Στυλιανὸς

Ἱερά Μητρόπολις Σάμου καὶ Ἰκαρίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰ ἄρθρα 46 καὶ 47 τοῦ Α.Ν. 2200]1940 «Περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» 2) τὰς διατάξεις τοῦ Α.Ν. 536]1954 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Ὁρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου τῆς Ἑλλάδος» καὶ 3) τὸ ἄρθρον 28 τοῦ Α.Ν. 540]1954 «περὶ ἐκκλησιαστικῆς ἐκπαιδεύσεως» προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱ. Ναοῦ «Ἁγίου Γεωργίου» τῆς Κοινοτικῆς Σκουρεϊκῶν Σάμου, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ἡμῶν εἰς τὸ Περιοδικὸν «Ἐκκλησία», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ Α.Ν. 2200]1940 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὀριζόμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Ἀ. Βαθέος Σάμου τῆ 19η Μαΐου 1954

† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας Εἰρηναῖος

Ἱερά Μητρόπολις Φθιώτιδος

Προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς κενὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν ἐνοριῶν 1) Ἁγίας Τριάδος καὶ 2) Κόμματος. ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ Α. Ν. 2200]40 περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Α.Ν. 807]1945, ὀριζόμενα προσόντα ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως ἡμῶν τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 49 τοῦ Α.Ν. 2200]40 προβλεπόμενα πιστοποιητικά μετὰ τῆς σχετικῆς αἰτήσεως των.

Ἐν Λαμῖα τῆ 28 Μαΐου 1954.

† Ὁ Φθιώτιδος Ἀμβρόσιος

Ἱερά Μητρόπολις Φλωρίνης Ἀλμωπίας καὶ Ἐορδαίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῆς παραγ. 2 τοῦ ἄρθρου 47 καὶ τῆς παραγ. 2 τοῦ ἄρθρου 50 τῆς κωδικοποιηθείσης Ἑνοριακῆς Νομοθεσίας καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς χηρευούσης θέσεως τακτικῶν Ἐφημερίων τῆς Ἑνορίας «Ἀναλήψεως» Ἁγίου Ἀθανασίου Ἐδέσσης, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, πρὸς κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω Ἐφημεριακῆς θέσεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικά των, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου διὰ τὴν ὡς ἄνω Ἑνορίαν.

Ἐν Φλωρίνῃ τῆ 5η Ἰουνίου 1954

† Ὁ Φλωρίνης - Ἀλμωπίας καὶ Ἐορδαίας Βασίλειος

ΚΛΗΣΕΙΣ

Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων

Πρὸς

τοὺς Ἱερομόναχον Ἀβέρκιον Στρίγγον καὶ Διάκονον Ἰωακείμ Τσακίρη

Καλεῖσθε, ὅπως ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης παρουσιασθῆτε ἐνώπιον τῆς Α.Θ. Μακαριότητος τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων καὶ τῆς περὶ Αὐτὸν Ἁγίας καὶ Ἱεράς Συνόδου, ἵνα λογοδοτήσῃτε διὰ τὰ κανονικά καὶ ἐκκλησιαστικά παραπτώματα, εἰς ἃ περιεπέσατε, ἄλλως θέλετε δικασθῆ ἑρήμην.

Ἐν Ἱεροσολύμοις τῆ 19η Μαΐου 1954

Ἐκ τῆς Ἀρχιερατείας τοῦ Ἐλληνορθοδόξου Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων

Ἱερά Μητρόπολις Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας

Πρὸς

τὸν αἰδ. Ἱερέα Γεώργιον Χρυσανθακόπουλον, ἄχρι τοῦδε Ἐφημέριον τοῦ ἐν Μαμουσιᾷ ἐνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ «Κοίμησις τῆς Θεοτόκου».

Λαβόντες ὑπ' ὄψει τὴν ὑπ' ἀριθ. 43 ἐ. ἔ. ἀπόφασιν τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεράς Μητροπόλεως, δι' ἧς κατεδικάσθη εἰς ἀργίαν ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας δέκα καὶ τριῶν μηνῶν (13) μετὰ στερήσεως τοῦ μισθοῦ σου καὶ τῶν ἐφημεριακῶν δικαιωμάτων κλπ., παύομεν σε ἐκ τῆς θέσεως τοῦ Ἐφημερίου τοῦ ἐνοριακοῦ Ἱ. Ναοῦ «Κοίμησις Θεοτόκου» Μαμουσιᾶς, συμφῶνως τῷ ἄρθρῳ 57 ἐδ. α' τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων».

Ἄγιον τῆ 18 Μαΐου 1954

† Ὁ Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας Ἀγαθόνικος

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,”

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

† Ὁ Φλωρίνης, Ἀλμωπίας καὶ Ἐορδαίας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

† Ὁ Λευκάδος καὶ Ἰθάκης ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου — Ἀκαδημαϊκός

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΕΜΜΑΝ. Γ. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ

Πρωτοπρεσβύτερος — Καθηγητῆς

*Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΡΟΥΤΣΗΣ

Ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰαίου 1.